

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Львівський національний аграрний університет
Освітня програма	37156 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Львівський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37156
Назва ОП	Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Босовська Мирослава Великсівна, Лесюк Владислав Станіславович, Гавловська Наталія Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.12.2021 р. – 22.12.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/7856_%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9E%D0%9D%D0%9F%20%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82.pdf

Програма візиту експертної групи http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/7946_%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження від ОП “Менеджмент”, що реалізується в ЛНАУ є позитивним, вона має перспективи розвитку та вдосконалення. Мета ОП “Менеджмент” цілком відповідає місії, що визначена у “Стратегії розвитку ЛНАУ на період 2020-2025 рр.”, зокрема у підготовці висококваліфікованих фахівців та провадження наукової діяльності. Окрім того, ОП “Менеджмент” враховує профіль ЗВО - сферу аграрного бізнесу. Під час розробки та модернізації ОП “Менеджмент” залучено потенційних роботодавців та наукову спільноту. При формулюванні цілей та ПРН за ОП проведено аналіз аналогічних ОП вітчизняних ЗВО. Здійснюється анкетування здобувачів. ОП “Менеджмент” передбачає освітню та наукову складові, формує гармонійний баланс між ОК, що дозволяє досягти ПРН. Дисертаційні дослідження здійснюються в рамках наукових шкіл. За ОП “Менеджмент” захищено 1 дисертацію на здобуття ступеня доктора філософії спеціальності 073 “Менеджмент”, та діє спеціалізована рада Д 36.814.02 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) економічних наук за спеціальностями 08.00.04 та 08.00.06. Кадрове, навчально-методичне та матеріальне забезпечення ОП відповідають вимогам та задовольняють потреби здобувачів. Створено умови для навчання осіб з особливими потребами. Забезпечено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій щодо сексуальних домагань, дискримінації та корупції. Організація освітнього процесу реалізується згідно чинних нормативно-правових документів та положень ЛНАУ. ОП відповідає науковим інтересам здобувачів, забезпечує їх підготовку до дослідницької та викладацької діяльності за спеціальністю. Розподіл здобувачів та їх закріплення за науковими керівниками відбувається відповідно до напрямів дослідження та наукових інтересів керівників. ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах ОП “Менеджмент” можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів. Загалом ОП “Менеджмент” відповідає вимогам законодавства та критеріям оцінювання якості ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП відповідає “Стратегії розвитку Львівського національного аграрного університету на період 2020-2025 рр.” та профілю ЗВО. В університеті проводиться on-line опитування здобувачів ОП. Зміст ОП “Менеджмент” має чітку структуру, ОК, включені до ОП складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 073 “Менеджмент”. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Забезпечено поінформованість вступників правилами прийому на ОП завдяки доступному, чіткому та зрозумілому викладу документів. Процедури атестації, вирішення конфліктів інтересів, перевірки дисертаційних робіт на плагіат за допомогою спеціальних програмних засобів системно реалізуються у ЗВО. У ЗВО систематично проводяться і стимулюються заходи направлені на підвищення кваліфікації, педагогічної майстерності та особистісного розвитку НПП. Забезпечено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій щодо сексуальних домагань, дискримінації та корупції. Окремо визначено регулювання конфліктних ситуацій між науковим керівником та здобувачем ступеня доктора філософії. Наукові керівники та аспіранти беруть участь у виконанні міжкафедральної НДР факультету управління, економіки та права на 2021-2025 рр. “Механізми забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектора економіки та сільських територій” (номер держреєстрації 0121U108898). ЗВО є учасником програм міжнародної мобільності, зокрема за програмою ЄС ERASMUS+. Розподіл здобувачів та їх закріплення за науковими керівниками відбувається відповідно до напрямів дослідження та наукових інтересів керівників. ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах ОП “Менеджмент” можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Несистемна співпраця з роботодавцями при перегляді ОП “Менеджмент”, рекомендовано посилити співпрацю з роботодавцями щодо перегляду ОП, фіксувати документально надані ними пропозиції та проводити анонімні on-line опитування ширшого кола стейкхолдерів. Не здійснюється анкетування усіх груп стейкхолдерів ОП. Рекомендовано забезпечити анкетування усіх груп стейкхолдерів (випускників, роботодавців, НПП) у межах системи забезпечення якості ЗВО. Для вибіркового ОК пропонуються різні форми підсумкового контролю (іспит, залік), що обмежує вибір здобувачів ОП. Рекомендовано для всіх вибіркового ОК передбачити однаково форму підсумкового контролю - залік. Рекомендовано ОК “Педагогічна практика” розширити за змістом до педагогічної та дослідницької складової, і закріпити за випусковою кафедрою та науковими керівниками. Відсутність договорів щодо виконання ініціативних НДР, госпдоговірних досліджень та міжнародних проектів випускової кафедри, недостатній рівень інтернаціоналізації діяльності. Рекомендовано активізувати діяльність НПП кафедри щодо виконання ініціативних НДР, госпдоговірних досліджень, а також залучати до них аспірантів. Недостатня відповідність публікацій НПП окремим ОК. Рекомендовано забезпечити належну публікаційну активність НПП, задіяних на ОП та відповідність науково-дослідницьких розробок ОК. Відсутня участь у реалізації освітнього

процесу на ОНП фахівців-практиків, експертів у галузі та представників-роботодавців на постійній основі (трудові та інші відносини). Рекомендовано більш активно залучати професіоналів-практиків, представників наукової спільноти, в т.ч. закордонних установ та організацій до проведення гостьових лекцій, тренінгів, вебінарів тощо. На сайті ЗВО наведено інформацію для обговорення ОНП, але відсутня оприлюднена інформація надісланих зауважень та рекомендацій від стейкхолдерів щодо удосконалення ОНП “Менеджмент”. Рекомендовано відповідно до рекомендацій Національного агентства розміщувати на сайті ЗВО зведену та опрацьовану інформацію щодо пропозицій після закінчення громадського обговорення ОНП. Недостатня залученість здобувачів до міжнародних наукових проектів, дослідницьких грантів та програм академічної мобільності. Рекомендовано збільшити активність у формуванні проектних пропозицій в міжнародних та європейських грантових програмах та залучати здобувачів ОНП “Менеджмент” до участі. Забезпечити активізацію використання існуючого потенціалу внутрішньо української та міжнародної співпраці ЛНАУ для забезпечення зростання мобільності аспірантів ОНП “Менеджмент”. Забезпечення та реалізація дослідницької складової на ОНП через участь у спільних дослідницьких проектах, здійснюється на недостатньому рівні. Рекомендовано активізувати даний напрям роботи і залучати здобувачів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ЕГ встановлено, що мета ОНП “Менеджмент” відповідає “Стратегії розвитку Львівського національного аграрного університету на період 2020-2025 рр.” (<https://cutt.ly/xYCHTfx>), де визначено місію, яка полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців та провадження наукової діяльності для агропромислового комплексу України та світу шляхом надання освітніх і наукових послуг належної якості, дотримання високих стандартів у викладанні, науковій і професійній діяльності. Метою ОНП “Менеджмент” (<https://cutt.ly/UYC7mz1>) є забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі управління та адміністрування за спеціальністю 073 “Менеджмент”, здатних вирішувати комплексні проблеми, пов'язані з управлінською діяльністю, у т.ч. у сфері аграрного бізнесу, з урахуванням вектора євроінтеграційного розвитку, надавати дорадчі послуги, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність. Отже, мета ОНП “Менеджмент” цілком відповідає місії, що визначена у “Стратегії розвитку Львівського національного аграрного університету на період 2020-2025 рр.”, зокрема у підготовці висококваліфікованих фахівців та провадження наукової діяльності. Окрім того, ОНП “Менеджмент” враховує профіль ЗВО - сферу аграрного бізнесу.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При формуванні ОНП “Менеджмент” враховано рецензії-відгуки роботодавців, що додані до звіту СО. Співпраця з представниками академічної спільноти відбувається в рамках наукових заходів (<https://cutt.ly/cUasFog>, <https://cutt.ly/BUasJGP>, <https://cutt.ly/tUasZ23>, <https://cutt.ly/xUasVfV>, <https://cutt.ly/sUasMCI>). При формуванні ОНП враховуються міркування представників Західного міжрегіонального наукового центру НААН України - один із п'яти міжрегіональних центрів, мережа яких формується в Україні в рамках реформування аграрної науки на засадах децентралізації (<https://cutt.ly/AUadxrx>, <https://cutt.ly/hUadmjo>, <https://cutt.ly/EUadgPc>). Під час відео-зустрічі із аспірантами Колодій І. зазначила, що є членом робочої групи ОНП та висловлювала пропозицію про перенесення ОК “Педагогічна практика” з 1 курсу на 3 курс та збільшення періоду її проходження - пропозицію враховано. Всі інші аспіранти під час відео-зустрічі відзначили, що надавали свої пропозиції під час онлайн-опитувань, звіти представлено на сайті: 2020 р. - <https://cutt.ly/JUol7bo>, 2021 р. - <https://cutt.ly/qUoztJN>. У ЗВО відсутні анонімні on-line опитування НПП, роботодавців та наукової спільноти. За результатами опитування здобувачів у ОНП 2021 р. збільшено кількість нормативних ОК за спеціальністю та вибіркового ОК, що відобразилося на збільшенні обсягу освітньої складової ОНП в кредитах ЄКТС. Під час відео-зустрічі зі стейкхолдерами (роботодавцями та науковою спільнотою): проф. Колодійчук В.А. (ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького) зазначив, що надавав рецензію на ОНП (додано до звіту СО), і пропонував ввести в нормативні ОК “Право інтелектуальної власності” та ОК “Менеджмент економічної безпеки” (зафіксовано у протоколі робочої групи за ОНП №1 від 20.05.2021р.) - пропозицію враховано; Добровірський селищний голова, випускник ОНП (захистив дисертацію 23.10.2020р.) Келеберда Т.В. зазначив, що висловив побажання про доцільність вивчення у вибірковій ОК “Програмування бізнес-розвитку громад” застосування регіональних програм розвитку агропромислового комплексу - пропозицію враховано, зокрема у темі 6 “Програми підтримки підприємництва на місцевому

(локальному) рівні”; заступник директора департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Гончаренко Л.В. запропонувала включити в ОНП вибірку ОК “Дорадництво у сфері бізнесу” (зафіксовано у протоколі робочої групи за ОНП №1 від 20.05.2021р.) - пропозиції враховано. На засіданні робочої групи за ОНП розглядалися пропозиції стейкхолдерів, крім перерахованих вище прийнято: протокол №1 від 20.05.2021р. - гарант ОНП запропонував замінити вибірку ОК “Механізм ефективного використання земельних ресурсів” на ОК “Управління землекористуванням”, додано до вибірки ОК “Дорадництво у сфері агробізнесу”, ОК “Світове сільськогосподарське виробництво”, ОК “Збалансований розвиток природокористування”. Співпраця з роботодавцями та науковою спільнотою відбувається, однак обмежується рецензуванням ОНП та усними рекомендаціями.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОНП “Менеджмент” та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці, зокрема було проаналізовано затребуваність фахівців спеціальності 073 “Менеджмент” на підприємствах агропромислового комплексу, і визначено, що є потреба у таких фахівцях, у т.ч. у дорадницьких структурах. Щодо галузевого та регіонального контексту, то ОНП “Менеджмент” має аграрне спрямування, що відповідає спрямуванню ЗВО та “Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років” (<https://cutt.ly/uUerjfl>), зокрема у стратегічній цілі 3 (с. 107) зазначено, що перспективною формою створення доданої вартості є фермерські господарства, сільськогосподарська кооперація, а також кластери, а оперативна ціль 3.3 стимулювання економічного розвитку сільських та гірських територій (с.111-113) - безпосередньо відповідає ОНП та напрямам наукових досліджень аспірантів ОНП. Під час відео-зустрічі з гарантом, керівництвом ЗВО та стейкхолдерами (роботодавцями, представниками академічної спільноти) наголошувалося на перспективності аграрного бізнесу та потреби у фахівцях з менеджменту для забезпечення агропродовольчого сектору. До рецензування ОНП залучаються фахівці галузі, зокрема: Добротвірський селищний голова - Т. Келеберада; старший менеджер зі зв'язків з громадськістю ТзОВ “Агро ЛВ Лімітед” - Мороз Д.В.; заступник директора департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації - Гончаренко Л.В.; проф. Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького - Колодійчук В.А. При запуску та модернізації ОНП “Менеджмент” було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОНП, зокрема: ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5 – із позиціями КНУ ім. Т. Шевченка, Сумського національного аграрного університету, Миколаївського національного університету, ХНТУ ім. П. Василенка, Білоцерківського національного аграрного університету, ЗК2, ФК1 - Миколаївського національного університету, ЗК3, ЗК8, ФК1, ФК2, ПРН8, ПРН14 - Сумського національного аграрного університету, ЗК4, ФК1 - Національного університету біоресурсів і природокористування України, ЗК5 - Білоцерківського національного аграрного університету, ЗК6, ПРН14 - КНЕУ ім. В. Гетьмана, ФК4 - ХНТУ ім. П. Василенка. Врахований досвід Старопольської Вищої школи, Державної Вищої Техніко-Економічної Школи ім. Броніслава Маркевича (Польща) щодо апробації результатів досліджень аспірантів на наукових конференціях.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт для третього рівня вищої освіти спеціальності 073 “Менеджмент” не затверджено, тому ОНП “Менеджмент” розроблялася у відповідності до Національної рамки кваліфікації (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 р. №519), Постанови КМУ від 23.03.2016 р. №261 “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)” та враховано досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО. Проведений аналіз ОНП свідчить про її відповідність інтегральній компетентності восьмого рівня Національної рамки кваліфікації (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП відповідає не лише “Стратегії розвитку Львівського національного аграрного університету на період 2020-2025 рр.”, але і профілю ЗВО. В університеті проводиться on-line опитування здобувачів ОНП. Відбувається постійна трансформація ОНП “Менеджмент” із урахуванням думок і пропозицій стейкхолдерів. При запуску та модернізації ОНП “Менеджмент” досліджено досвід вітчизняних ЗВО, враховано галузевий та регіональний аспект.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Несистемна співпраця з роботодавцями при перегляді ОНП “Менеджмент”. Відсутність анонімного on-line опитування роботодавців та наукової спільноти. Рекомендовано посилити співпрацю з роботодавцями щодо перегляду ОНП, фіксувати документально надані ними пропозиції та унормувати на постійній основі проведення анонімних on-line опитувань усіх стейкхолдерів та оприлюднення результатів опитування на сайті ЗВО. Досвід іноземних ЗВО при започаткуванні та модернізації ОНП не враховувався. Рекомендовано більш докладно вивчити досвід іноземних ЗВО щодо розробки ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП “Менеджмент” характеризується достатнім рівнем узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1, 1.4. ЕГ надані рекомендації щодо покращення ОНП за підкритеріями 1.2 та 1.3. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОНП Критерію 1, оскільки наведені слабкі сторони та рекомендації можуть бути усунені при перегляді ОНП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОНП “Менеджмент” (2016р., 2017р., 2018р., 2019р., 2020р, 2021р.) за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти ступеня доктор філософії за спеціальністю 073 Менеджмент представлений на сайті ЛНАУ (<https://cutt.ly/UYS7mz1>). ОНП “Менеджмент” передбачає освітню та наукову складові. Обсяг освітньої складової ОНП 2021р. становить 59 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5, п. 6 ЗУ “Про вищу освіту” та п. 26 Постанови КМУ №261 та п.1.3.4 “Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у Львівському національному аграрному університеті” (розміщено на сайті ЗВО під назвою “Положення ЛНАУ “Про формування ОПП”, <https://cutt.ly/zUaOR3l>). В ОНП “Менеджмент” (відповідно до Постанови КМУ №261, п.27) передбачено чотири складові, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій, зокрема: 1) освітня складова, що формує глибинні знання зі спеціальності 073 “Менеджмент” (3 нормативні ОК: ОК “Сучасні концепції менеджменту” обсягом 4 кредити ЄКТС, ОК “Управління людським капіталом” обсягом 4 кредити ЄКТС, ОК “Менеджмент економічної безпеки” обсягом 4 кредити ЄКТС); 2) освітня складова, що дозволяє оволодіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (1 нормативна ОК: ОК “Філософія науки” обсягом 4 кредити ЄКТС); 3) освітня складова з набуття універсальних навичок дослідника (3 нормативні ОК “Організація наукової діяльності” обсягом 4 кредити ЄКТС, ОК “Інформаційні технології в наукових дослідженнях” обсягом 4 кредити ЄКТС, ОК “Право інтелектуальної власності” обсягом 4 кредити ЄКТС); 4) освітня складова, що формує мовні компетентності іноземною мовою (1 нормативна ОК “Наукова іноземна мова” обсягом 8 кредитів ЄКТС). Окрім того, в обов'язковій частині ОНП “Менеджмент” передбачено ОК “Психологія і педагогіка вищої школи” обсягом 4 кредити ЄКТС та ОК “Педагогічна практика” обсягом 3 кредити ЄКТС. Нормативні ОК ОНП “Менеджмент” 2021 р. складають 43 кредити ЄКТС, і становлять 72,9%, а варіативні ОК складають - 16 кредитів ЄКТС, і в загальному становлять 27,1%, що відповідає ст. 62, п. 15 ЗУ “Про вищу освіту” (<https://cutt.ly/aYVbfzs>) та п. 26 Постанови КМУ №261 (<https://cutt.ly/4YVbcDW>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП “Менеджмент” структурована, містить обов'язкові ОК, що поділено у НП на дисципліни загальної підготовки обсягом 24 кредити ЄКТС, дисципліни професійної підготовки обсягом 16 кредитів ЄКТС, а також до обов'язкової частини НП та ОНП включено “Педагогічну практику” обсягом 3 кредити ЄКТС та вибіркові ОК обсягом 16 кредитів ЄКТС. ОНП “Менеджмент” включає ОК, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій та Постанови КМУ №261, п. 27. ОНП сприяє досягненню ПРН, зокрема: ПРН 1 - ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК8 “Управління людським капіталом”, ОК9 “Менеджмент економічної безпеки”; ПРН 2 - ОК3 “Організація наукової діяльності”, ОК6 “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”;

ПРН 3 - ОК3 “Організація наукової діяльності”; ПРН 4 - ОК2 “Наукова іноземна мова”, ОК4 “Психологія і педагогіка вищої школи”, ОК 10 “Педагогічна практика”; ПРН 5 - ОК1 “Філософія науки”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК8 “Управління людським капіталом”, ОК9 “Менеджмент економічної безпеки”; ПРН 6 - ОК1 “Філософія науки”, ОК3 “Організація наукової діяльності”; ПРН 7 - ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК8 “Управління людським капіталом”, ОК9 “Менеджмент економічної безпеки”; ПРН 8 - ОК3 “Організація наукової діяльності”, ОК6 “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”; ПРН 9 - ОК6 “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК8 “Управління людським капіталом”, ОК9 “Менеджмент економічної безпеки”; ПРН 10 - ОК3 “Організація наукової діяльності”, ОК6 “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”; ПРН 11 - ОК4 “Психологія і педагогіка вищої школи”, ОК5 “Право інтелектуальної власності”, ОК10 “Педагогічна практика”; ПРН 12 - ОК1 “Філософія науки”, ОК3 “Організація наукової діяльності”, ОК4 “Психологія і педагогіка вищої школи”, ОК10 “Педагогічна практика”; ПРН 13 - ОК4 “Психологія і педагогіка вищої школи”, ОК10 “Педагогічна практика”; ПРН 14 - ОК1 “Філософія науки”, ОК3 “Організація наукової діяльності”, ОК5 “Право інтелектуальної власності”; ПРН 15 - ОК2 “Наукова іноземна мова”. За результатами вивчення ВС (табл. 3), змісту ОНП, силабусів і робочих програм ОК (<https://cutt.ly/8UbWjAR>), НМЗ ОК на платформі Moodle (<https://moodle.lnau.edu.ua>), а також за інформації, отриманої під час відео-зустрічей, ЕГ констатує, в цілому відповідність та кореляцію ПРН. ОНП “Менеджмент” має чітку структуру, а ОК, включені до ОНП складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН, це підкреслюється Матрицею відповідності визначених ОНП 2021р. результатів навчання та компетентностей (п.5), Матрицею відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої складової ОНП (п.6) та Матрицею забезпечення ПРН відповідними компонентами освітньої складової ОНП (п.6). Структурно-логічна схема освітньої складової ОНП представлена у вигляді таблиці (п.2.2) та схеми (остання сторінка).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП “Менеджмент” відповідає предметній області спеціальності 073 “Менеджмент”. Зокрема, ціллю навчання на ОНП (<https://cutt.ly/UUC7mz1>) є формування у здобувачів ступеня доктора філософії компетенцій, необхідних для ефективної професійної, науково-дослідної та педагогічної діяльності в закладах вищої освіти, здатності створювати нові знання у сфері спеціальності “Менеджмент”. Основний фокус ОНП “Менеджмент” - забезпечення одержання здобувачем спеціальної освіти, яка дає йому змогу здійснювати наукові дослідження та педагогічну діяльність за спеціальністю 073 “Менеджмент”. ОК ОНП “Менеджмент” у цілому відповідають спеціальності 073 “Менеджмент” за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, що забезпечується обов’язковими та вибірковими ОК (до обов’язкових ОК належать: ОК “Сучасні концепції менеджменту”, ОК “Управління людським капіталом”, ОК “Менеджмент економічної безпеки” обсягом 12 кредитів ЄКТС; перелік вибіркових ОК наведено на сайті ЛНАУ (<https://cutt.ly/MYVDATR>). Також, у ОНП “Менеджмент” окрім ОК, що формують знання зі спеціальності присутні ОК, що дозволяють оволодіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; ОК з набуття універсальних навичок дослідника та ОК, що формують мовні компетентності іноземною мовою. Зазначені ОК в сукупності дозволяють сформувати науково-методологічне підґрунтя для виконання наукової складової ОНП, результатом якої є підготовка дисертації з проблематики менеджменту.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОНП “Менеджмент” передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти ОК обсягом 16 кредитів ЄКТС, які в загальному становлять 27,1%, що відповідає ст. 62, п. 15 ЗУ “Про вищу освіту”, п. 26 Постанови КМУ №261, п.3.7 “Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Львівському національному аграрному університеті” (<https://cutt.ly/PYMeKYm>). У ОНП “Менеджмент” 2021 р. із переліку 11 ОК обирається 4 ОК, слід зазначити, що для вибіркових ОК пропонуються різні форми підсумкового контролю (іспит, залік), що частково обмежує вибір здобувачів ОНП. Порядок обрання здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії вибіркових ОК ОНП “Менеджмент” здійснюється відповідно до п.4 Положення (<https://cutt.ly/PYMeKYm>): п.4.2 впродовж 3-х місяців після зарахування до аспірантури здобувач за погодженням з науковим керівником обирає з НП ОНП “Менеджмент” вибіркові ОК та подає відповідну заяву до відділу аспірантури та докторантури; п.4.3 аспірант має право вибрати ОК, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти; п.4.4 обрані ОК аспірант відображає в ІНП аспіранта; п.4.5 за результатами аналізу заяв здобувачів відділ аспірантури та докторантури визначає кількість аспірантів, що обрали певні ОК з вибіркового блоку, та відображає їх у робочих навчальних планах. Силабуси вибіркових ОК розміщено на сайті ЗВО за посиланням: <https://cutt.ly/KY1Erh6>. Згідно п.3.11 Положення (<https://cutt.ly/PYMeKYm>) ІНП аспіранта містить перелік обов’язкових та вибіркових ОК відповідно до ОНП та НП підготовки доктора філософії. Під час відео-зустрічі здобувачі підтвердили наявність вибору ОК. Зважаючи на малокомплектність груп (лише на 1-му курсі навчається 2 аспіранти, на 3 та 4 курсах - по 1-му аспіранту) в наданих на ознайомлення ЕГ Індивідуальних планів навчальної та наукової роботи, затверджених в установленому порядку, вибіркові ОК однакові.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ЕГ встановлено, що ОНП “Менеджмент” у ЛНАУ передбачає здобуття практичних компетентностей за рахунок практичної складової ОК, зокрема практичних занять та проходження аспірантами Педагогічної практики обсягом 3 кредити ЄКТС (ОК10 в ОНП 2021 р). ОК10 “Педагогічна практика” є обов’язковим ОК за якою навчаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії. Педагогічна практика у ЛНАУ регламентується “Положенням про педагогічну практику аспірантів у Львівському національному аграрному університеті” (<https://cutt.ly/5Y1WiXl>). Положення регламентує та визначає мету і завдання педагогічної практики аспірантів (п.2), зміст педагогічної практики (п.3), організацію педагогічної практики аспірантів (п.4), підсумки педагогічної практики (п.5), права та обов’язки практиканта (п.6), права та обов’язки керівника практики (п.7). Згідно Положення п.1.5 відповідальність за методичне забезпечення проходження педагогічної практики аспірантів покладається на кафедру філософії, однак, згідно п.1.6 місцем проходження педагогічної практики є кафедра, на якій працює науковий керівник аспіранта. На сайті ЛНАУ наведено силабус “Педагогічна практика” (<https://cutt.ly/KY1Erh6>), де визначено її мету - підготовка аспірантів до: виконання обов’язків викладача вищого навчального закладу; організації навчально-виховного процесу у ЗВО та професійної освіти. Проходження практики сприяє формуванню загальних та фахових компетентностей ОНП “Менеджмент” 2021р., зокрема: ЗК4, ЗК8, ЗК9, ФК5, ФК8 та ПРН: ПРН4, ПРН11, ПРН12, ПРН13. У кінці практики аспіранти подають такі звітні документи: 1. Письмовий звіт (у довільній формі), де розкривається зміст виконаної роботи, висловлюються побажання, пропозиції щодо покращення умов, змісту та ін. проходження практики. 2. Характеристика з місця практики, завірена підписом керівника практики від бази практики та печаткою вищого навчального закладу. 3. Усі виконані завдання самостійної роботи. У Силабусі наведено критерії оцінювання результатів навчання. На запит ЕГ гарантом ОНП були надані звіти з Педагогічної практики, що оформлені у відповідності до нормативних вимог ЗВО. Під час відео-зустрічі здобувачі підтвердили проходження педагогічної практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОНП “Менеджмент” 2021 р. передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), а саме: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу цілісних знань (ОК1 “Філософія науки”, ОК6 “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК8 “Управління людським капіталом”, ОК9 “Менеджмент економічної безпеки”). ЗК2. Здатність до організації і проведення самостійних та колективних наукових досліджень (ОК3 “Організація наукової діяльності”, ОК5 “Право інтелектуальної власності”). ЗК5. Здатність креативно мислити і генерувати нові ідеї в процесі здійснення наукових досліджень (ОК1 “Філософія науки”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК8 “Управління людським капіталом”, ОК9 “Менеджмент економічної безпеки”). ЗК9. Здатність усвідомлювати та дотримуватися морально-етичних норм, норм професійної етики та вимог академічної доброчесності у науковій та педагогічній діяльності (ОК1 “Філософія науки”, ОК3 “Організація наукової діяльності”, ОК4 “Психологія і педагогіка вищої школи”, ОК5 “Право інтелектуальної власності”, ОК10 “Педагогічна практика”). ФК2. Здатність на основі здобуття глибинних знань з менеджменту до розуміння сутності процесів, теоретичних і практичних проблем у відповідній сфері та підходів до їх вирішення, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією (ОК1 “Філософія науки”, ОК3 “Організація наукової діяльності”, ОК7 “Сучасні концепції менеджменту”, ОК9 “Менеджмент економічної безпеки”). Забезпечення набуття здобувачами ОНП “Менеджмент” соціальних навичок (soft skills) досягається за рахунок використання методів навчання, зокрема інтерактивні лекції, бесіди або дискусії, проблемні ситуації, творчі завдання, тощо. Набуттям здобувачами ОНП “Менеджмент” соціальних навичок (soft skills) сприяє участь студентів у тренінгах, наукових заходах, публікації статей, монографій, тез доповідей тощо.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ОНП “Менеджмент” передбачає виконання освітньої та наукової складових. Обсяг освітньої складової ОНП “Менеджмент” 2021р. становить 59 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5, п. 6 ЗУ “Про вищу освіту” та п. 26 Постанови КМУ №261. Нормативний термін підготовки доктора філософії становить 4 роки. У ОНП “Менеджмент” та НП передбачена ОК “Педагогічна практика” загальним обсягом 3 кредити ЄКТС у 5-му семестрі терміном 6 тижнів (відповідно до Графіку навчального процесу у НП 2021 р). Обсяг ОНП 2021 р. і окремих ОК відображає фактичне навантаження аспірантів ОНП, і визначено у НП. Нормативні ОК ОНП “Менеджмент” 2021 р. складають 43 кредити ЄКТС, і становлять 72,9%, а варіативні ОК складають - 16 кредитів ЄКТС, і в загальному становлять 27,1%. У “Положенні про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Львівському національному аграрному університеті” (<https://cutt.ly/PYMeKYm>) п.6.4 визначено, що навчальний час

аспіранта, регламентується навчальним планом і повинен становити не менше 50%. Співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи аспірантів у ОНП та НП відповідає “Рекомендаціям для експертів Національного агентства стосовно акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти”, підкритерій 2.8 (<https://cutt.ly/eYUtkRd>). На аудиторне навантаження ОК у НП 2021 р. відведено не менше 33,3% до 41,7%, зокрема ОК1 “Філософія науки” - 41,7%, всі інші ОК, у тому числі варіативні ОК - 33,3%, що є достатнім для вивчення ОК. Обсяг 1-го кредиту ЄКТС становить 30 годин, кількість годин на тиждень у НП 2021 р. становить у 1-му семестрі - 11 год., у 2-му семестрі - 14 год., у 3-му семестрі - 16 год., у 4-му семестрі - 16 год. Під час відео-зустрічі зі здобувачами ОНП “Менеджмент” встановлено, що вони задоволені фактичним навантаженням та співвідношенням обсягів окремих ОК.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка аспірантів ОНП “Менеджмент” за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОНП “Менеджмент” має чітку структуру, ОК, включені до ОНП складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Вибіркові дисципліни складають 16 кредитів ЄКТС, що в загальному становлять 27,1%. Структура та зміст ОК регулярно переглядаються та оновлюються з метою забезпечення їх відповідності вимогам часу. ОНП “Менеджмент” дозволяє сформувати здобувачам навички Soft Skills.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Для вибірових ОК пропонуються різні форми підсумкового контролю (іспит, залік), що обмежує вибір здобувачів ОНП. Рекомендовано для всіх вибірових ОК передбачити однакову форму підсумкового контролю - залік. Методичне забезпечення ОК “Педагогічна практика” покладається на кафедру філософії, однак, місцем проходження педагогічної практики є кафедра, на якій працює науковий керівник. Рекомендовано ОК “Педагогічна практика” розширити за змістом до педагогічної та дослідницької складової, і закріпити за випусковою кафедрою та науковими керівниками.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП “Менеджмент” характеризується достатнім рівнем узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями. ЕГ надані рекомендації щодо покращення ОНП за підкритеріями 2.4, 2.5. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОНП Критерію 2, оскільки наведені слабкі сторони та рекомендації можуть бути усунені при перегляді ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на ОНП опубліковані на сторінці “Правила прийому” (<https://cutt.ly/NUoIUFP>) та містяться в додатку – “Правила прийому до аспірантури і докторантури” (<https://cutt.ly/iUoIbEv>). Для зручності інформацію про правила прийому продубльовано на сторінці “Аспірантура та докторантура” (<https://cutt.ly/AUoe6Wk>). Правила прийому на ОНП включають інформацію про строки прийому заяв та документів, здійснення конкурсного відбору та зарахування на навчання, перелік документів для вступу, організацію та проведення вступних випробувань,

формування та оприлюднення результатів вступних випробувань, зарахування, а також особливості прийому іноземців та осіб без громадянства. Правила прийому викладені чітко та зрозуміло, не містять дискримінаційних положень, що було підтверджено здобувачами вищої освіти під час зустрічі.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до “Правил прийому до аспірантури і докторантури” (<https://cutt.ly/iUoIbEv>) вступник подає до відділу аспірантури та докторантури список опублікованих праць та патентів на винаходи, а також інформацію про інші наукові досягнення. Вступники, у яких наукові публікації відсутні, подають наукові реферати зі спеціальності з рецензією та оцінкою доктора наук з відповідної галузі наук, який є штатним працівником ЗВО. Інформація про зміст і критерії вступних випробувань у ЗВО міститься в “Положенні про проведення вступних іспитів до аспірантури” (<https://cutt.ly/9UoG2a7>). Вступні випробування здійснюються на основі конкурсної системи оцінювання. Зарахування відбувається за рейтингом, де підсумовується кількість набраних балів на вступних іспитах кожним вступником. При підсумковій однаковій кількості балів рейтинг формується в залежності від наукових досягнень вступника. Для участі в конкурсі потрібно набрати мінімум 60 балів та максимум 100 балів за кожен іспит. Прийом на навчання включає вступні іспити зі спеціальності та іноземної мови (англійська, німецька, або французька в обсязі B2). Іноземці та особи без громадянства додатково складають вступний іспит з мови навчання (української). Особи, які мають сертифікати міжнародних зразків з іноземної мови звільняються від складання відповідного вступного іспиту. Вступний іспит зі спеціальності відбувається згідно програми вступного іспиту, яка опублікована на сторінці “Аспірантура та докторантура” (<https://cutt.ly/AUoe6Wk>). Програма вступного іспиту зі спеціальності не має чіткої структури, в ній розміщено суцільний перелік різноманітних питань, а також інформацію про рейтинговий список при одержанні однакової підсумкової кількості балів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності регулюється “Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін)” (<https://cutt.ly/6UpewsN>), “Положенням про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії” (<https://cutt.ly/8Uo3LDg>), а також “Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність”, яке розміщене на сторінці “Загальні положення” (<https://cutt.ly/5Uo2PRP>). У “Положенні про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії” зазначено, що Вчена рада може визнати результати навчання з інших ЗВО, обов’язкове здобуття яких передбачено ОНП. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було підтверджено їхнє ознайомлення з цією можливістю. Практика визнання результатів навчання з інших ЗВО на ОНП відсутня.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблене “Тимчасове положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті”, яке розміщене на сторінці “Загальні положення” (<https://cutt.ly/5Uo2PRP>). Визнання результатів можливе в обсязі не більше 10 % від загального обсягу ОНП. Відповідно до документу, після подання заяви про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, створюється предметна комісія, яка здійснює оцінювання особи у формі письмового екзамену. Для зарахування результатів навчання необхідно набрати мінімум 60 балів. Відповідно до “Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії” (<https://cutt.ly/8Uo3LDg>) здобувач, який підтвердив знання іноземної мови сертифікатом міжнародного зразка на рівні C1, має право на зарахування кредитів у повному обсязі. Під час зустрічей здобувачі вищої освіти повідомили про свою поінформованість, а науково-педагогічний персонал підтвердив можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті під час вивчення дисциплін. Проте на практиці визнання результатів навчання на ОНП не відбувалося.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Забезпечено поінформованість вступників правилами прийому на ОНП завдяки доступному, чіткому та зрозумілому викладу документів. Створено умови для визнання результатів навчання з інших ЗВО, а також з неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендовано посилити діяльність із популяризації серед здобувачів неформальної освіти та наявної можливості визнання її результатів, а також посилити діяльність із залучення здобувачів до академічної мобільності з подальшим визнанням результатів навчання з інших ЗВО. Програма вступного іспиту зі спеціальності не має чіткої структури, в ній розміщено суттільний перелік різноманітних питань, а також інформацію про рейтинговий список при одержанні однакової підсумкової кількості балів. Рекомендовано деталізувати зміст програми вступного іспиту зі спеціальності з зазначенням списку рекомендованої літератури та критеріїв оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП загалом відповідає підкритеріям 3.1, 3.2, 3.3 та 3.4. Вступники поінформовані правилами прийому на ОНП завдяки доступному, чіткому та зрозумілому викладу документів. Особливості самої ОНП враховані у правилах прийому. Нормативно забезпечено умови для визнання результатів навчання в інших ЗВО, а також з неформальної освіти. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОНП Критерію 3, оскільки наведені слабкі сторони та рекомендації можуть бути усунені у короткостроковий термін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання та викладання регламентуються “Положенням про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЛНАУ” (<https://cutt.ly/BUbWwtw>). Задекларованими формами організації навчального процесу на ОНП є: навчальні заняття, консультації, самостійна робота, педагогічна практика та контрольні заходи (<https://cutt.ly/OUbWpN7>). Аудиторні заняття проходять з використанням сучасних інструментів, методів навчання, з інтерактивними технологіями. Зокрема при викладанні ОК4, ОК2, ОК5, ОК6 використовуються: інтерактивні лекції, лекції-дискусії, виконання індивідуальних завдань, робота з першоджерелами; а форми та методи оцінювання корелюють з методами навчання: тестування, ессе, презентація індивідуальних завдань тощо. Під час відео-зустрічей здобувачі підтвердили поінформованість про цілі, зміст та ПРН за ОНП, ознайомлення з порядком організації освітнього процесу та критеріями оцінювання. Разом з тим, деякі здобувачі не могли розкрити зміст, форми та методи навчання за певними ОК. За результатами вивчення ВС (табл. 3), змісту ОНП, силабусів і робочих програм ОК (<https://cutt.ly/8UbWjAR>), НМЗ дисциплін на платформі Moodle (<https://moodle.lnau.edu.ua>), а також за інформації, отриманої під час відео-зустрічей ЕГ констатує, в цілому відповідність та кореляцію ПРН, ОК, комплексність методів навчання та оцінювання, які обираються НПП самостійно. Студентоцентрований підхід реалізується згідно “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЛНАУ” (<https://cutt.ly/pUbWDRQ>) та “Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЛНАУ” (<https://cutt.ly/hUbEdVH>). Студентоцентрованість ОНП реалізується через формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, залучення здобувачів до розроблення ОНП (Колодій І.В.), створення дієвої системи внутрішніх комунікацій з НПП, гарантом, керівництвом; проведення опитувань здобувачів. Результати опитувань підтвердили задоволеність здобувачів методами навчання, рівнем студентоцентризму та академічної свободи (100%) (<https://cutt.ly/LUbEcJs>, <https://cutt.ly/WUbEnDK>). Здобувачі беруть участь у студентському самоврядуванні, зокрема є членами Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://cutt.ly/iUbEKqt>), яке здійснює підтримку реалізації освітньої та наукової складових ОНП. ОНП та навчальні плани редакції 2017-2021 рр, силабуси ОК оприлюднено на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/8UbEVom>), і є джерелом інформування для стейкхолдерів (здобувачі, НПП, роботодавці, партнери) про зміст, цілі, завдання та ПРН. Крім того, здобувачі додатково інформуються про ОК, методи навчання, критерії та порядок оцінювання через групи у соціальних мережах, консультації деканату та відділу аспірантури та докторантури, з інформації у системі Moodle, під час комунікацій з НПП, науковим керівником, гарантом.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Джерелом інформації щодо змісту, цілей, завдань, компетентностей, ПРН, ОК є ОНП 2021 р. та її попередні редакції, яку розроблено та затверджено в установленому порядку згідно “Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у ЛНАУ” (<https://cutt.ly/zUbRoM3>) та оприлюднено на сайті у відкритому доступі. Деталізовано інформацію про ОНП у НП. Інформацію про цілі, зміст, ПРН, порядок та критеріїв оцінювання у межах ОК містять силабуси та робочі програми ОК, які також в повному обсязі оприлюднені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/yUbRlkA>) та у системі Moodle (<https://moodle.lnau.edu.ua>) (кожен здобувач при вступі на ОНП отримує власний пароль доступу). За результатами аналізу ЕГ змісту нормативної документації ЗВО, під час відео-зустрічей було визначено, що НПП оновлює ОК та навчально-методичне забезпечення до початку навчального року (травень-червень). Анкетні опитування здобувачів (<https://cutt.ly/LUbEcJs>, <https://cutt.ly/WUbEnDK>) підтвердили достатній рівень інформування здобувачів щодо ОНП та ОК (100%).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Освітня складова ОНП реалізується через вивчення обов'язкових та вибіркових дисциплін у 1-4 семестрах та через ОК “Педагогічна практика” у 5 семестрі. Протягом усього терміну навчання на ОНП здобувачі виконують власне наукове дослідження у вигляді дисертації під науковим керівництвом. Зміст обов'язкових ОК забезпечує формування компетентностей дослідника, які необхідні для реалізації наукової складової підготовки (ОК1, ОК2, ОК3, ОК6, ОК7, ОК8, ОК10). ОК10 “Педагогічна практика” забезпечує можливість участі здобувачів в розробленні НМКД професійно орієнтованих дисциплін та дозволяє впровадити результати наукових досліджень в освітній процес (“Положення про педагогічну практику аспірантів у ЛНАУ”, <https://cutt.ly/nUbPfhB>). Вибіркові ОК забезпечують набуття фахових компетентностей, дозволяють поглибити теоретичні знання та отримати прикладні навички по тематиці наукового дослідження. За результатами аналізу відомостей СО та ІНП здобувачів та інформації, що отримана під час відео-зустрічей встановлено, що здобувачі публікують статті (не менше 1 у рік), тези та приймають участь науково-практичних конференціях, беруть участь у наукових заходах круглих столів, що проводяться ЗВО та факультетом (<https://cutt.ly/EUbPICo>). Інформацію про зовнішні наукові заходи здобувачі отримують через сайт ЗВО, де створено рубрику “Нас запрошують” (<https://cutt.ly/VUbPH7N>). Здобувач Колодій І.В. пройшла міжнародне стажування у Старопольській Вищій Школі в м. Кельце (підтверджено сертифікатом). Крім того, Вченою радою ухвалено рішення про обов'язкове міжнародне стажування усіх аспірантів 3-4 р.н., реалізацію якого покладено на випускові кафедри. Факультет співпрацює із стейкхолдерами, які здійснюють апробацію результатів наукових досліджень здобувачів (довідки про впровадження в практичну діяльність суб'єктів агро бізнесу та органів влади продемонстровано випускником даної ОНП Т. Келебердою (захист 2020р.) та здобувачем 4 року навчання Колодій І.В.). На думку ЕГ, ЗВО слід посилити співпрацю із стейкхолдерами у напрямку комерціалізації наукових досліджень здобувачів та НПП. ЕГ були надані документи, які підтверджують участь НПП випускної кафедри та ОК ОНП “Менеджмент” в міжнародних проектах (табл. 2 відомостей СО). На випускській кафедрі та факультеті управління, економіки та права виконується НДР “Механізми забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектора економіки та сільських територій” (номер державної реєстрації 0121U108898), виконавцями якої є здобувачі. ЕГ рекомендує розширити кількість ініціативних НДР з номерами державної реєстрації та наблизити їх до наукових досліджень здобувачів; активніше брати участь у конкурсах наукових проектів та грантів (МОН України, Горизонт 2020, органів влади, громадських організацій, програм ЄС ERASMUS+, тощо).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП оновлюють зміст ОК з використанням наукових досліджень та інноваційних практик у сфері аграрного менеджменту. Оновлення ОК - системний процес, здійснюється не рідше одного разу на 3 роки, що регламентується “Положенням про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у ЛНАУ” (<https://cutt.ly/PUbSdaN>). Під час відео-зустрічей ЕГ з НПП та добувачами було встановлено, що зміст ОК оновлюється щорічно. Якість викладання ОК оцінюється через анкетування здобувачів. Так, гарант ОНП Яців І.Б. з 2010 р. і дотепер обіймає посаду вченого секретаря спеціалізованої вченої ради Д36.814.02, де було захищено до півтори сотні дисертацій на здобуття наукових ступенів к.е.н. та д.е.н. При розробленні та модернізації ОК “Організація наукової діяльності” Яців І.Б. використовує досвід вітчизняних та зарубіжних вчених. Тригуба А.М. будучи співголовою та учасником низки міжнародних наукових конференцій в Україні та за кордоном, пройшовши навчальний курс “I-Tech teachers: deep-dive to business” накопичив інформацію для розроблення ОК “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”. Черво Г.В. пройшов підвищення кваліфікації за курсом “Інтелектуальна власність та основи патентознавства”, результати якого застосовуються для викладання ОК “Право інтелектуальної власності” та ОК “Європейська економічна інтеграція”. Губені Ю.Е. був керівником низки соціологічних досліджень з проблем розвитку підприємництва на локальному рівні щодо розвитку сільських територій (<https://cutt.ly/bUbDqje>, <https://cutt.ly/xUbDrb5>, <https://cutt.ly/8UbDuto>), отриманий досвід було використано для розроблення ОК “Програмування бізнес-розвитку громад”. Усі викладачі, що реалізують ОНП, пройшли стажування чи підвищення кваліфікації за останні 5 років, мають наукові публікації та апробації наукових досліджень, зміст яких дотичний до тематики їхніх ОК (табл. 2 відомостей СО).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження за ОНП безпосередньо пов'язані із реалізацією “Стратегії інтернаціоналізації ЛНАУ” (<https://cutt.ly/OUbDb1J>), яка спрямована на інтеграцію університету у міжнародний та європейський простір через поглиблення співробітництва та формування міжнародних зв'язків. Стратегією визначено складові інтернаціоналізації, стратегічні орієнтири, принципи та розроблено завдання для ЗВО. ЗВО налагоджує активно міжнародні зв'язки, маючи із міжнародними партнерами договори (<https://cutt.ly/oUbDRPV>). У межах інтернаціоналізації здійснюються міжнародні стажування викладачів (відомості СО, табл. 2); міжнародне стажування здобувачів (здобувач Колодій І.В.); участь викладачів у міжнародних грантових дослідженнях (доц. Сиротюк Г.В.), міжнародне стажування НПП (Яців І.В., Черевко Г.В., Тригуба А.М., Городецька Н.Г., Микитюк О.М., Гнатишин Л.Б., Сиротюк Г.В.. наявність у НПП та керівників здобувачів профілів та публікацій у наукометричних базах Скопус (Яців І.В., Ковалів В.М., Тригуб А.М. та ін); наявність повноформатного необмеженого доступу викладачів та здобувачів до наукометричних баз Scopus, Web of Science, ScienceDirect; участь у міжнародних зарубіжних конференціях НПП (Яців І.В., Ковалів В.М., Тригуб А.М., Губеня Ю.М., Черевко Г.В., Наконечний Р.А., Добровольська С.Р.) та здобувачів (Колодій І); участь у наукових заходах в ЛНАУ зарубіжних вчених до редакційної колегії наукових видань “Аграрна економіка” та “Вісник ЛАНУ”. ЗВО є учасником програм міжнародної мобільності, що реалізується згідно “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність ЛНАУ” (<https://cutt.ly/KUbD7s8>), зокрема за програмою ЄС ERASMUS+, але здобувачі ОНП “Менеджмент” не брали участь у цьому проекті. На думку ЕГ, ЗВО необхідно активізувати роботу щодо реалізації усіх напрямів міжнародної діяльності, що визначені у “Стратегії інтернаціоналізації ЛНАУ” із залученням НПП та здобувачів. Результати опитування здобувачів показують зацікавленість аспірантів в програмах міжнародної академічної мобільності (75% респондентів (із 4-х здобувачів ОНП зазначили про бажання участі в міжнародних проектах). Вченою радою ЛНАУ розроблено “Положення про реалізацію міжнародних проектів, програм міжнародного співробітництва та управління коштами грантів” (<https://cutt.ly/KUbD7s8>) та прийнято рішення про обов'язковість міжнародного стажування для кожного здобувача третього рівня ВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання за ОНП відповідають заявленим цілям та ПРН, потребам здобувачів, вимогам принципів студентоцентризму та забезпечують академічну свободу. Здобувачі та стейкхолдери мають доступ до ОНП та силабусів ОК. Інформація про ОНП для здобувачів - доступна, зрозуміла і вчасна. НПП оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі та практичного досвіду. У ЗВО затверджено “Стратегію інтернаціоналізації ЛНАУ”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність договорів щодо виконання НДР, госпдоговірних досліджень та міжнародних проектів випускової кафедри, недостатній рівень інтернаціоналізації діяльності. Рекомендовано активізувати діяльність НПП кафедри щодо виконання НДР, госпдоговірних досліджень, участь у міжнародних проектах, програмах мобільності, публікації у міжнародних виданнях та наукових заходах, а також залучати до них аспірантів, запрошувати міжнародних науковців до читання гостьових лекцій. Недостатня поінформованість здобувачів про зміст, форми та методи навчання за деякими ОК. Рекомендовано посилити інформування здобувачів щодо змісту, форм та методів навчання за ОК та здійснювати контроль за відвідуванням і проведенням аудиторних занять на ОНП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОНП “Менеджмент” загалом відповідає підкритеріям 4.2., 4.4, та має певне зауваження за критерієм 4.1, 4.2., 4.3 (у частині поінформованості деяких здобувачів про зміст, форми та методи навчання за деякими ОК, низькому рівні комерціалізації наукових досліджень та інтернаціоналізації). Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОНП Критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Оцінювання здобувачів регламентується “Положенням про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЛНАУ” (<https://cutt.ly/bUbJRXW>). Організаційні засади проведення контрольних заходів та особливостей їх оцінювання регулюється “Положенням про організацію освітнього процесу у ЛНАУ” (<https://cutt.ly/vUbJCIU>), “Положенням про критерії оцінювання знань та вмінь студентів ЛНАУ” (<https://cutt.ly/uUbKsVG>), які не враховують рівні ВО, яких вони стосуються, але під час відео-зустрічей із НПП та гарантом було підтверджено, що ці документи поширюються на освітній процес на третьому рівні. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, прозорими та зрозумілими; оцінювання кожного ОК здійснюється за 100-бальною системою. Форми контрольних заходів дозволяють визначити досягнення здобувачем ВО ПРН за кожним ОК (відомості СО, табл. 3). ЕГ встановлено, що формами контрольних заходів з ОК для здобувачів ВО ступеня доктора філософії є поточний та підсумковий (семестровий контроль), кожен із яких сприяє не лише перевірці знань, але й покращенню процесу викладання. Поточний контроль включає усне та письмове опитування, тестові завдання. Підсумковий контроль проходить у формі заліків та іспитів. Оприлюднення інформації щодо організації та змістовного наповнення контролю - вчасне та повне, відбувається через її опублікування в силабусах, робочих програмах, в системі MOODLE, на сайті ЗВО (вкладка Розклад) (<https://cutt.ly/CUbK1Hz>), через комунікації з НПП, що викладають ОК, та спеціальні групи у соціальних мережах. Разом з тим, аналіз технологій проведення підсумкового контролю знань (білетів екзаменів, питань для заліку) та відео-зустрічі із здобувачами, дозволяють встановити, що переважна більшість ОК оцінюється з використанням переліку теоретичних питань, що не забезпечує перевірки практичних навичок та компетентностей (застосування теорії на практиці), наприклад ОК “Філософія науки”, ОК “Право інтелектуальної власності” тощо. Щодо вибіркових ОК, то можливість вибору не обмежується кількістю студентів у групі (нормативно та фактично), процедурно НА ОНП передбачається вибір 4-х ОК професійної підготовки з 12-ти запропонованих (ВК1-ВК12), разом з тим для вибіркових ОК пропонуються різні форми підсумкового контролю (іспит, залік - ВК 4, ВК6, ВК8, ВК11 мають кінцеву форми підсумкового контролю у вигляді заліку, інші вибіркові ОК передбачають здачу іспиту), що частково обмежує вибір здобувачів ОНП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Основні положення щодо форм та змісту атестації здобувачів містяться в п.3 ОНП, що кредитується. Їх деталізовано процедурно в “Положенні про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії” (<https://cutt.ly/oUbXhbM>) та в “Тимчасовому положенні про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЛАНУ” (<https://cutt.ly/mUbXnsI>), які розроблено з урахуванням законодавчих вимог. Атестація навчальної складової відбувається у формі заліків та іспитів. Атестація здобувачів здійснюється через звітування про виконання індивідуального навчального та наукового планів здобувача (освітньої та наукової компоненти) за півріччя та за навчальний рік (поточна та річна атестація), відбувається на кафедрі та Вченій раді факультету, підтверджуючі документи (індивідуальні плани, звіти здобувачів, витяги з протоколів кафедри про виконання індивідуальних планів аспірантів) ЕГ отримала згідно запиту, який розміщено у Системі НА. За якість виконання наукової складової ОНП здобувача несе відповідальність науковий керівник, але під час відео-зустрічей наукові керівники підтвердили, що при необхідності можливе залучення і інших НПП ЗВО. Більш якісно та дієво забезпечувався б процес реалізації поточного рецензування дисертаційної роботи здобувача не лише науковим керівником, а із залученням до обговорення результатів “критичної маси” дослідників ЛНАУ, які в даний момент залучаються лише на етапі кінцевого обговорення дисертації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Об'єктивність оцінювання здобувачів забезпечується наявністю та відкритістю відповідних документів, зокрема “Положенням про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії”, “Положенням про організацію освітнього процесу”, “Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в умовах пандемії”, зумовленої COVID-19 (<https://cutt.ly/BUbVsOV>), “Тимчасовим положенням про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії”, “Положенням про педагогічну практику” (<https://cutt.ly/PUbVxoK>). У “Положенні про критерії оцінювання знань та вмінь”, “Положенні про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів, докторантів”, “Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти” (<https://cutt.ly/ZUbVI4K>) визначено правила та процедури проведення контрольних заходів різних форм. Також об'єктивність забезпечено шляхом оприлюднення критеріїв оцінювання та результатів навчання, різностороннім інформуванням здобувачів про розклад занять, форми, методи, період контролю знань, зрозумілість критеріїв, системний підхід до оцінювання на інформаційних ресурсах ЗВО та в соціальних групах, перевіркою наукових праць та кваліфікаційних робіт здобувачів на наявність академічного плагіату, публічний захист дисертаційної роботи. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюють “Положення про

розгляд звернень студентів ЛНАУ” (<https://cutt.ly/2UbVBpr>), “Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЛНАУ” (<https://cutt.ly/pUbBqJu>). Під час відео-зустрічі із здобувачами, НПП, гарантом, іншими допоміжними службами та менеджментом встановлено, що конфліктних ситуацій на ОНП не було, а здобувачі ознайомлені із процедурами та можливістю оскарження конфліктів. Заміни наукових керівників були у зв'язку із їх звільненням із ЗВО. Разом з тим, аналіз форм проведення підсумкового контролю знань (білетів ЕГ встановлено, що переважна більшість ОК оцінюється за результатами усного опитування з використанням переліку теоретичних питань, що знижує об'єктивність оцінювання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ЛНАУ оприлюднено на сайті ЗВО, зокрема у “Положенні про організацію освітнього процесу в ЛНАУ”, “Положенні про академічну доброчесність у ЛНАУ”, “Положенні про процедуру впровадження антиплагіатної системи в ЛНАУ”, “Положенні про перевірку курсових робіт (проектів) та інших навчальних, науково-методичних робіт на академічний плагіат”, “Тимчасовому положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЛНАУ” (<https://cutt.ly/IUbBObJ>, <https://cutt.ly/vUbNDJo>, <https://cutt.ly/7UbNMSI>, <https://cutt.ly/RUbMy2x>). Всі перелічені документи спрямовані на формування високої професійної культури та етичної поведінки науковця, дослідника та здобувача. Питання забезпечення академічної доброчесності задекларовано ОНП у п.2.4. та р.3, а також зазначено у ЗК9, ФК3, ПРН14, які повинен сформулювати кожен здобувач; визначено як окремі теми вивчення ОК: ОК1, ОК3, ОК4, ОК5, ОК10. Ознайомлення здобувачів із принципами доброчесності відбувається через роботу з науковими керівниками та НПП під час реалізації освітньої складової ОНП. Питання дотримання вимог академічної доброчесності систематично розглядаються на засіданнях кафедри, н а вченій раді факультету (<https://cutt.ly/DUbMIDj>) на вченій раді університету (<https://cutt.ly/YUbMQRd>). ЗВО оприлюднює на офіційному сайті дисертації здобувачів ступеня доктора філософії (<https://cutt.ly/RUbMKei>). За вимогою ЕГ було надано звіт про перевірку на плагіат дисертаційної роботи випускника ОНП “Менеджмент”. В ЗВО з метою протидії академічному плагіату та контролю за рівнем оригінальності наукових робіт використовують інтернет-система Strikeplagiarism.com компанії “Плагіат”, результати перевірки формуються у звіт і є джерелом інформації для наукового керівника та здобувача для подальшої роботи з текстом, їх коментарі надаються рецензентам для розгляду дисертації на кафедрі. Перевірку на відсутність плагіату проходять і публікації у наукових фахових видань ЗВО, в тому числі статті здобувачів. Під час відео-зустрічей ЕГ встановлено, що здобувачі та НПП добре поінформовані про доброчесність, фактів порушення доброчесності документально зафіксовано не було. У ЗВО створено комісію з питань академічної доброчесності (надано на запит ЕГ - Наказ ЗВО №38 від 27.02.2018 р.). ЕГ встановлено, що поточні роботи здобувачів, які виконуються в межах вивчення ОК (есе, реферати, індивідуальні письмові роботи) на наявність текстових збігів не перевіряються. Разом з тим, ЕГ рекомендує встановити необмежений доступ до інтернет-системи Strikeplagiarism.com для всіх учасників освітнього процесу, яку слід застосовувати для перевірки усіх видів робіт усіх учасників освітнього процесу; більш активно проводити популяризацію доброчесності (семінари, вебінари, круглі столи) для протидії порушень принципів доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Зрозуміло та чітко сформовані нормативні документи у сфері забезпечення та реалізації контрольних заходів, оцінювання та атестації здобувачів у контексті реалізації освітньої та наукової складової ОНП та академічної доброчесності. Усі правила та процедури затверджено в установленому порядку, доведено до учасників освітнього процесу та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Проведення контрольних заходів здійснюється у межах чітких і критеріїв оцінки рівня сформованості компетентностей. Процедури атестації, вирішення конфліктів інтересів, перевірки дисертаційних робіт на плагіат за допомогою спеціальних програмних засобів системно реалізуються. У ЗВО створено комісію з питань академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Об'єктивність оцінювання ОК знижує застосування усних технологій та теоретичних завдань, що використовуються при проведенні оцінювання знань. Рекомендовано проводити екзамени та заліки у письмовій формі за білетами, які поєднують теоретичні та практичні питання. НПП, який формує “критичну масу” дослідників не залучається до консультаційної підтримки здобувачів ОНП. Рекомендовано передбачити систематичне рецензування якості виконання наукового дослідження рецензентами від кафедри, які формують “критичну масу” дослідників та наукове середовище. Потребує подальшої імплементації та розвитку політика доброчесності у внутрішню культуру якості. Рекомендовано активізувати роботу щодо проведення з популяризації та контролю академічної доброчесності, забезпечити необмежений доступ до антиплагіатних програм усіх учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Сформульовані ЕГ сильні сторони і позитивні практики при дозволили зробити висновок про відповідність ОНП за критерієм 5 рівню В. ОНП у цілому є узгодженою та дозволяє досягнути задекларовані ПРН, недоліки та слабкі сторони за підкритеріями 5.1-5.4 є несуттєвими, та в цілому, не знижують якість підготовки здобувачів у контексті реалізації контрольних заходів, оцінювання здобувачів та академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ проаналізовано інформацію що міститься у табл. 2, а також зведену інформацію про викладачів ОНП “Менеджмент”, яка є додатком до відомостей СО. Беручи до уваги необхідність отримання додаткових даних стосовно академічної кваліфікації викладачів, керівником ЕГ було направлено запит гаранту ОНП, і 16.12.2021р. отримано додаткові дані п.9. Серед НПП, що задіяні до викладання на ОНП “Менеджмент” 1 зовнішній сумісник, усі інші викладачі є штатними працівниками ЛНАУ. Всі НПП, що задіяні до викладання на ОНП мають наукові ступені та вчені звання, серед них 4 доктори наук (викладають нормативні ОК): Яців І.Б., Микитюк О.Б., Черевко Г.В., Тригуба А.М. За результатами аналізу уточнених даних (наданих на запит ЕГ) та під час відео-зустрічі з НПП було встановлено, що всі НПП мають кваліфікацію відповідно до спеціальності згідно із дипломом про вищу освіту чи науковий ступінь. Усі НПП, що задіяні до викладання на ОНП відповідають не менш ніж чотирьом підпунктам п.30 Постанови КМУ від 30.12.2015р. №118724, п.38 зі змінами і доповненням від 24.03.2021р. №365. При цьому ЕГ вважає недостатню відповідність публікацій НПП таким ОК ОНП як ОК “Менеджмент економічної безпеки”, ОК “Право інтелектуальної власності” та відсутність публікацій у фахових виданнях, що дотичні ОК “Філософія науки”. Кількість здобувачів, яка припадає на одного керівника відповідає встановленим вимогам Наказу №141 від 20.02.2017р., зокрема IV. Ад’юнктура (аспірантура), п.6 “Про затвердження Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) цивільного захисту”. За ОНП “Менеджмент” захищено 1 дисертацію на здобуття ступеня доктора філософії спеціальності 073 “Менеджмент”. ЕГ констатує, що академічна та професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації ОНП, забезпечує досягнення визначених відповідною ОНП цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЛНАУ діє “Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)” (<https://cutt.ly/CUaAdek>). Конкурс на вакантну посаду оголошується наказом ректора Університету (п.2.4, Положення); згідно п.2.9 особи, які бажають взяти участь у конкурсі, подають на ім’я ректора Університету заяву та документи, які визначені оголошенням про конкурс; п.2.11 конкурсний відбір для заміщення вакантних посад старших викладачів, викладачів та асистентів проводиться за спрощеною процедурою (без винесення їх кандидатур на голосування Вченої ради); п.2.16 оцінка рівня професійної кваліфікації й особистісних якостей претендента проводиться Конкурсною комісією шляхом вивчення поданої претендентом заяви і доданих до неї документів. Вимоги до претендентів на заміщення вакантної посади наведено у п.3 (<https://cutt.ly/CUaAdek>): п.3.1 заміщення посади асистента, викладача, п.3.2 посади старшого викладача, п.3.3 посади доцента, п.3.4 посади професора. У п.4 визначено порядок проведення голосування Вченою радою при обранні претендентів на вакантні посади науково-педагогічних працівників, п.5 укладання трудового договору (<https://cutt.ly/CUaAdek>). Особи, які бажають взяти участь у конкурсі, подають певні документи, перелік яких наведено на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/KUa9IGo>): заяву про участь у конкурсі; заповнений особовий листок з обліку кадрів; дві кольорові фотокартки розміром 4x6 см; копії документів про повну вищу освіту, науковий ступінь, вчене звання, стажування, засвідчені нотаріально чи в іншому встановленому законодавством порядку; копію паспорта громадянина України, засвідчену відділом кадрів університету; копію довідки про надання індивідуального податкового номера; копію трудової книжки, засвідчену кадровою службою за основним місцем праці, із зазначенням дати засвідчення; список наукових праць та винаходів. Строк трудового договору (контракту) встановлюється за погодженням сторін, але не більше ніж на 5 років. У цілому ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП “Менеджмент”.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ЛНАУ використовується декілька напрямів залучення роботодавців та представників наукової спільноти до організації та реалізації освітнього процесу, а саме: 1) залучення до рецензування ОНП “Менеджмент” (додано до звіту СО), зокрема: проф. ЛНУВМБ ім. С. З. Гжицького Колодійчук В.А.; заст. директора департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Гончаренко Л.В.; старшого менеджера зі зв'язків з громадськістю ТзОВ “Агро ЛВ Лімітед” Мороз Д.В.; Добровольського селищного голови Келеберда Т.В.; 2) укладання договорів про співпрацю з міжнародними партнерами (<https://cutt.ly/3Usl7Lg>), з ТДАУ ім. Д. Моторного (<https://cutt.ly/YUsznQy>), Куликівською селищною радою, фермерським господарством Кушпінт Б.О. (<https://cutt.ly/DUsTlbu>); 3) до аудиторних занять залучаються провідні фахівці галузі, провідні вчені (03.03.2021р., онлайн-лекція “Як інтелектуальна власність сприяє монетизації власної особистості” (<https://cutt.ly/hUsv5jg>); 31.08.2021р., участь аспірантів у проведеній Волинською бізнес-школою при Острозькій академії експертній панелі для представників аграрного сектору економіки України (<https://cutt.ly/ZUsbsqP>); 4) проведення конференцій (<https://cutt.ly/sUsvzHI>), вебінарів (10.11.2021 р., вебінар, присвячений питанням менеджменту в ІТ-сфері (<https://cutt.ly/WUsvHNP>), науково-практичних семінарів, зокрема 15.12.2020р. на тему: “Державне регулювання та проект підтримки агропромислового комплексу України на 2021–2023 рр.” (спікер - Олійник А.М., к.е.н., головний спеціаліст відділу стратегічного планування, підприємництва та організаційної роботи Департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА (<https://cutt.ly/CUsbDY2>)). Під час відео-зустрічей із НПП та здобувачами вони підтвердили, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. За результатами проведеної експертизи ЕГ підтверджує, що ЛНАУ залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Участі у реалізації освітнього процесу на ОНП фахівців-практиків, експертів у галузі та представників-роботодавців на умовах трудових відносин не виявлено. Але ЗВО їх періодично запрошує до викладання та організації освітнього процесу на основі запрошень і проведення аудиторних занять на різну тематику. Під час відео-зустрічі із здобувачами ОП з'ясувалась інформація, що вони долучалися до різних заходів, зокрема здобувачі зазначили, що у ЗВО проводиться “День поля”, під час якого спеціалісти галузі проводять онлайн-лекції (<https://cutt.ly/yUsQ3Xc>, <https://cutt.ly/jUsQ6H2>, <https://cutt.ly/XUsWIob>); науково-практичні семінари, зокрема 15.12.2020р. на тему: “Державне регулювання та проект підтримки агропромислового комплексу України на 2021-2023 рр.” (спікер - Олійник А.М., к.е.н., головний спеціаліст відділу стратегічного планування, підприємництва та організаційної роботи Департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА (<https://cutt.ly/CUsbDY2>); 03.03.2021р. відбулася онлайн-лекція “Як інтелектуальна власність сприяє монетизації власної особистості” (<https://cutt.ly/hUsv5jg>). Окрім того, у ЗВО 10.11.2021р. було проведено вебінар, присвячений питанням менеджменту в ІТ-сфері, спікери - Приходько І., офіс-менеджер, та Степанова С., HR-менеджер ІТ-компанії ТЕМУ (<https://cutt.ly/dUsRDnJ>); 31.08.2021р. аспіранти взяли участь у проведеній Волинською бізнес-школою при Острозькій академії експертній панелі для представників аграрного сектору економіки України (<https://cutt.ly/ZUsbsqP>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЛНАУ діє “Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Львівського національного аграрного університету” (<https://cutt.ly/NUs2SA5>). Згідно п.11.1 Положення педагогічні та НПП ЛНАУ підвищують свою кваліфікацію згідно з цим Порядком не менше, як один раз на 5 років та п.11.3 обсяг підвищення кваліфікації педагогічних та НПП ЛНАУ протягом 5 років не може бути меншим, ніж 6 кредитів ЄКТС. ЛНАУ забезпечує сприятливі умови для професійного розвитку НПП, зокрема через створення власних програм підвищення кваліфікації, зокрема під час відео-зустрічі з НПП вони підтвердили проведення курсів у 2020 р. на тему “Використання платформи Zoom для дистанційного навчання та роботи. Користування платформою Moodle. Методика ведення занять в дистанційному режимі” (пройшли - доц. Ковалів В.М., проф. Тригуба А.М., доц. Наконечний Р.А., доц. Дубневич Ю.В., доц. Добровольська С.Р., проф. Черевко Г.В.) та у 2021 р. на тему “Організація навчального процесу у закладах освіти за допомогою сучасних інноваційних технологій, інтегрування різних систем та платформ у єдине віртуальне навчальне середовище” (пройшли - проф. Яців І.Б., доц. Ковалів В.М., проф. Тригуба А.М., доц. Дубневич Ю.В., доц. Добровольська С.Р., проф. Черевко Г.В.). Окрім того НПП, що задіяні до реалізації ОНП “Менеджмент” проходили підвищення кваліфікації у інших ЗВО України. На ОНП “Менеджмент” існує позитивна практика щодо проходження закордонного стажування НПП, зокрема: проф. Микитюк О.М. - стажування в університеті кардинала Стефана Вишинського (Польща), сертифікат від 05.07.2019 р.; стажування у вищій школі міжнародних відносин і суспільної комунікації в м. Хелм (Польща) за темою “Вища освіта Польщі через призму освітніх систем країн Європейського Союзу”, сертифікат від 23.12.2020; проф. Яців І.Б. - стажування в державній вищій техніко-економічній школі ім. Броніслава Маркевича (Польща), сертифікат від 18.07.2018р.; проф. Тригуба А.М. - стажування у сільськогосподарському університеті ім. Гуго Коллантая (Краків, Польща), свідоцтво від 20.02.2020 р.; доц. Дубневич Ю.В. - стажування у The Bronislaw Markiewicz State Higher School of Technology and Economics in Yaroslaw, свідоцтво від 02.07.2018 р.; доц. Добровольська С.Р. - стажування у вищій інженерно-

економічній школі в Жешуві, сертифікат від 10.02.2020 р.; проф. Черевко Г.В. - стажування у Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu (Poland), сертифікат від 17.09.2017 р. Усі НПП задіяні до ОНП "Менеджмент" мають підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років обсягом не менше, ніж шість кредитів ЄКТС. Під час відео-зустрічі НПП засвідчили задоволеність існуючою системою планування та підтримки професійного розвитку в ЛНАУ, а також підтвердили її ефективність для підвищення якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЛНАУ розроблено "Положення між адміністрацією ЛНАУ і профспілковим комітетом ЛНАУ на 2019-2021 роки" (<https://cutt.ly/9UsCytu>), де у Додатку К наведено "Положення про порядок встановлення та надання працівникам ЛНАУ надбавок, доплат, матеріальної допомоги, премій та інших грошових винагород". У ЗВО існує практика встановлення надбавок до посадових окладів, зокрема п.2.1.1 за високі досягнення у праці; за виконання особливо важливої роботи; за складність, напруженість у роботі; п.2.1.2 за почесні звання України "народний" - у розмірі 40%, "заслужений" - 20% посадового окладу; п.2.1.3 за знання та використання в роботі іноземної мови 1 європейської - 10%, 1 східної, угро-фінської або африканської - 15%, 2 і більше мов - 25%; п.2.1.4 за престижність педагогічної праці - педагогічним працівникам в розмірі до 20% посадового окладу; п.2.1.5 за стаж наукової (науково-педагогічної) роботи. Згідно Положення доплати можуть встановлюватися за вчене звання професора - до 33% посадового окладу; доцента, старшого наукового співробітника - до 25% посадового окладу; за науковий ступінь доктора наук - до 25% посадового окладу; кандидата наук - до 15% посадового окладу. Відповідно до Положення премії можуть надаватися за підсумками роботи за певний період; за своєчасне і якісне виконання особливо важливих робіт, проведення наукових конференцій, видання підручників та навчальних посібників, тощо; за винахідницьку діяльність та впровадження у навчальний процес і наукову діяльність сучасних методів навчання і досліджень; за зразкову організацію студентської наукової роботи, тощо. Під час відео-зустрічі з НПП з'ясовано, що у ЗВО здійснюється преміювання викладачів за результатами рейтингового оцінювання (згідно "Положення про критерії, правила і процедури оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (НПП), кафедр і факультетів Львівського національного аграрного університету", <https://cutt.ly/eUsNWO1>), так д.т.н., проф. Тригуба А.М. зазначив, що за результатами минулорічного оцінювання він був найвищий у рейтингу ЗВО, і отримав премію від голови обласної державної адміністрації, окрім того, після захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук отримував премію у розмірі посадового окладу. Отже, у ЛНАУ застосовуються заохочення у формі грамот від ЗВО та подання НПП на отримання грамот від облдержадміністрацій, МОНУ тощо. За результатами проведеної експертизи ЕГ підтверджує, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Усі НПП, що залучені до викладання на ОНП є кваліфікованими спеціалістами, із достатнім досвідом роботи та науково-педагогічною активністю. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими. У ЗВО систематично проводяться і стимулюються заходи направлені на підвищення кваліфікації, педагогічної майстерності та особистісного розвитку НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недостатня відповідність публікацій НПП окремим ОК. Рекомендовано активізувати публікаційну активність НПП та їх дотичність ОК, що вони викладають. Відсутня участь у реалізації освітнього процесу на ОНП фахівців-практиків, експертів у галузі та представників-роботодавців на постійній основі (трудові та інші відносини). Рекомендовано більш активно залучати професіоналів-практиків, представників наукової спільноти, в т.ч. закордонних установ та організацій до проведення гостьових лекцій, тренінгів, вебінарів тощо.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП "Менеджмент" характеризується достатнім рівнем узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями. ЕГ надані рекомендації щодо покращення ОНП за підкритеріями 6.1, 6.4. До того ж, враховуючи узгодженість за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.5, 6.6, виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих

її фактів, можна зробити висновок, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6 з недоліками, що можуть бути усунені.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На сторінці “Фінансово-економічна діяльність” розміщена інформація про фінансове забезпечення ЗВО за останні роки, що дозволяє ознайомитись з його наявними фінансовими можливостями (<https://cutt.ly/MUa9oVQ>). На території ЗВО, окрім навчальних корпусів та їдальнь, зручно розташоване студмістечко, яке включає 6 гуртожитків, стадіон, літній театр, спортивний майданчик, тренажерний зал тощо (<https://cutt.ly/3UslB3V>). Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано, що ОНП забезпечена достатньою кількістю навчальних приміщень, у тому числі обладнаними комп'ютерною технікою. На кафедрі менеджменту імені проф. Є. В. Храпливого наявний комп'ютерний клас та 6 ноутбуків. Навчальні приміщення також обладнані проекторами. Повідомлено, що ЗВО надає можливість користуватися ліцензованими продуктами Microsoft (<https://cutt.ly/9Ua6IRo>). Власники корпоративної пошти мають доступ до Microsoft 365 та Moodle. На запит ЕГ надано інформацію, що серед програмного забезпечення у навчальному процесі також використовується: Бітрікс24, CRM, М.Е.Дос, ВАС, 1С: Підприємство тощо. Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано наукову бібліотеку та її фонди. У головному корпусі ЗВО поруч з науковою бібліотекою створено коворкінг-зал. Наявний доступ до електронного каталогу бібліотеки (<http://www.usb.com.ua/lvl nau>). На сайті ЗВО опублікована інформація про передплачені періодичні видання (<https://cutt.ly/WUst1GD>). Дистанційне навчання відбувається на базі платформи Moodle (<https://moodle.lnau.edu.ua>). На запит ЕГ було отримано до неї доступ. Наявні курси навчальних дисциплін ОНП забезпечені силабусами, а також навчально-методичними матеріалами необхідними для досягнення визначених ОНП цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було отримано інформацію про наявний безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО. Створена можливість безоплатного користування Wi-Fi на території ЗВО. Розклади занять та іспитів опубліковані на сторінці “Аспірантура та докторантура” (<https://cutt.ly/AUoe6Wk>). Функціонує відділ комп'ютерних інформаційних технологій, який надає консультації та технічну підтримку для учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/9Ua6IRo>). Власники корпоративної пошти мають доступ до Microsoft 365 та Moodle (<https://moodle.lnau.edu.ua>). На сторінці “Електронна бібліотека” розміщена електронна пошта для можливості замовлення літератури (<https://cutt.ly/uUsyt9y>). Електронний каталог бібліотеки знаходиться у відкритому доступі (<http://www.usb.com.ua/lvl nau>). Наукова бібліотека надає можливість створення індивідуальних акаунтів для вільного доступу до Scopus, Web of Science та ScienceDirect. На сайті ЗВО розміщено адресу, куди можна звернутися з цього питання (<https://cutt.ly/sUseNVM>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Діяльність ЗВО здійснюється на засадах “Правил внутрішнього трудового розпорядку”, які розміщені на сторінці “Установчі документи” (<https://cutt.ly/wUoqJxl>). Для організації освітнього процесу в умовах пандемії затверджено “Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в умовах пандемії, зумовленої COVID-19” (<https://cutt.ly/mUsVXLT>). Наявна служба охорони праці у ЗВО здійснює свою діяльність на основі “Положення про службу охорони праці” (<https://cutt.ly/PUsBooH>). Соціальній активності здобувачів вищої освіти на сайті ЗВО присвячено такі сторінки, як: “Студентське життя” (<https://cutt.ly/EUs9lqP>), “Спортивне життя” (<https://cutt.ly/kUs9xLt>) та “Духовне життя” (<https://cutt.ly/sUs9ni4>). До структури ЗВО входить оздоровчо-спортивний табір “Маяк”, який приймає відпочивальників (<https://cutt.ly/kUsn24u>). На основі затверджених положень свою діяльність здійснюють: наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://cutt.ly/2UsLzNH>), профспілкова організація студентів та аспірантів (<https://cutt.ly/AUsOCGQ>) та студентська самоврядна організація “Основа” (<https://cutt.ly/CUsOM93>). Для врахування думок учасників освітнього процесу проводяться опитування відповідно до “Положення про організацію та проведення опитування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших стейкхолдерів” (<https://cutt.ly/qUs04Do>). Результати опитувань розміщені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/5UsKBmb>). У ЗВО створена комісія з надання соціально-психологічної допомоги працівникам та здобувачам освіти, яка здійснює свою діяльність відповідно до затвердженого положення (<https://cutt.ly/VUsmaEe>). До того ж наявний практичний психолог, графік роботи якого розміщений на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/OUsmbdu>). На сайті ЗВО також опубліковані звіти за підсумками проведених зустрічей психолога зі здобувачами та викладачами (<https://cutt.ly/PUsQdgc>, <https://cutt.ly/HUsQfoJ>). Здобувачі вищої освіти підтвердили свою обізнаність з наявною можливістю психологічної допомоги. Водночас на сторінці комісії з надання соціально-

психологічної допомоги відсутня контактна інформація для зв'язку з метою отримання психологічної допомоги (<https://cutt.ly/WUsmqow>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка реалізується у вигляді доступу до сторінки “Аспірантура та докторантура” (<https://cutt.ly/AUoe6Wk>), де розміщуються силабуси, розклади занять та іспитів, положення про освітній процес, а також інша актуальна інформація стосовно навчання в аспірантурі. Наявний доступ до навчання онлайн (<https://moodle.lnau.edu.ua>). Забезпечення освітньої підтримки відбувається також через безпосередню взаємодію між викладачами та здобувачами вищої освіти. Для удосконалення процесу навчання у ЗВО періодично проводяться опитування (<https://cutt.ly/5UsKBmb>). Організаційна підтримка забезпечується підрозділами ЗВО з адміністративних питань. Наявна можливість подання звернень здобувачами вищої освіти завдяки “Положенню про розгляд звернень студентів” (<https://cutt.ly/QUsVjjP>). Інформаційна підтримка полягає в інформуванні здобувачів вищої освіти з питань студентського життя (<https://cutt.ly/EUs9lqP>), спортивного життя (<https://cutt.ly/kUs9xLt>) та духовного життя (<https://cutt.ly/sUs9ni4>). На сторінці “Нас запрошують” розміщуються запрошення до участі у різних наукових заходах (<https://cutt.ly/JUs4YKC>). Консультативна та соціальна підтримка здійснюється шляхом наявної комісії з надання соціально-психологічної допомоги працівникам та здобувачам освіти, до якої долучені практичний психолог та студентський капелан (<https://cutt.ly/WUsmqow>). Також консультативна підтримка здійснюється під час освітньо-наукового процесу. Наявна сторінка з переліком контактів для зворотного зв'язку на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/1UsKpHy>). На окремій сторінці розміщено електронні скриньки довіри профспілкової організації студентів та аспірантів, а також уповноваженої особи з питань запобігання та протидії корупції (<https://cutt.ly/rUsL6g9>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО має визначений “Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення” (<https://cutt.ly/JUsRxOa>). Було підтверджено створені умови для маломобільних груп населення у вигляді пандусів під час огляду матеріально-технічної бази. Пандусами обладнаний головний корпус та гуртожиток № 6. У правилах прийому до ЗВО зазначені спеціальні умови участі в конкурсному відборі для осіб з особливими потребами (<https://cutt.ly/eUsYzVI>). Відповідно до “Положення про порядок навчання за індивідуальним графіком студентів” мають право навчатися за індивідуальним графіком особи з особливими освітніми потребами, матері дітей віком до 3 років, особи за станом здоров'я тощо (<https://cutt.ly/wUsSuJw>). “Положення про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів, докторантів” містить у собі порядок призначення соціальних стипендій, а також перелік документів, необхідних для отримання соціальної стипендії (<https://cutt.ly/gUsSQh3>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій регулюються “Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій” (<https://cutt.ly/hUsLlpI>). Нормативно визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій щодо сексуальних домагань, дискримінації та корупції. Особливо визначено регулювання конфліктних ситуацій між науковим керівником та здобувачем ступеня доктора філософії. Для кожного виду конфліктних ситуацій окремо зазначено порядок розгляду звернень. В рамках цього ж положення призначена уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції. Створена сторінка “Законодавчі акти України антикорупційного характеру”, яка наповнена відповідними положеннями, а також контактами для звернень у разі корупційних правопорушень (<https://cutt.ly/hUsKjCl>). У “Положенні про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук” міститься порядок зміни наукового керівника, у тому числі внаслідок конфліктної ситуації (<https://cutt.ly/nUsZ2bx>). Для звернень з метою регулювання конфліктних ситуацій на сайті ЗВО розміщені скриньки довіри профспілкової організації студентів та аспірантів, а також уповноваженої особи з питань запобігання та протидії корупції (<https://cutt.ly/rUsL6g9>). Прикладів конфліктних ситуацій на ОП не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Забезпечено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій щодо сексуальних домагань, дискримінації та корупції. Особливо визначено регулювання конфліктних ситуацій між науковим керівником та здобувачем ступеня

доктора філософії. Для кожного виду конфліктних ситуацій окремо зазначено порядок розгляду звернень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

На сторінці комісії з надання соціально-психологічної допомоги сайту ЗВО відсутня контактна інформація для зв'язку з метою отримання психологічної допомоги. Рекомендовано розмістити на сторінці комісії з надання соціально-психологічної допомоги сайту ЗВО контактну інформацію для отримання психологічної допомоги.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОНП загалом відповідає визначеним підкритеріям 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 та 7.6. ЗВО має задовільний стан матеріально-технічної бази з комфортним розташуванням навчальних корпусів та інших об'єктів на одній території. Забезпечено безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО, здійснюється широка інформаційна підтримка здобувачів з різних питань освітнього та позаосвітнього процесу. Нормативно визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій щодо сексуальних домагань, дискримінації та корупції. Таким чином, ОНП загалом відповідає Критерію 7 з недоліками, що можуть бути усунені у короткостроковій перспективі.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Нормативним підґрунтям для регламентації процедурних питань розроблення, реалізації та удосконалення ОНП є "Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у ЛНАУ" (<https://cutt.ly/MUb38n1>) та "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЛНАУ" (<https://cutt.ly/pUb8ozQ>). Визначена у документі періодичність та процедури оновлення ОНП чітко дотримуються та реалізуються. Згідно даного документів ОНП та за результатами відео-зустрічей з гарантом, здобувачами, зовнішніми стейкхолдерами, ЕГ встановлено, що ОНП переглядається щорічно, в Системі та на сайті ЗВО представлено ОНП редакцій 2017-2021 рр. Процедурно ініціює розробку гарант разом з робочою групою (групою забезпечення), які розглядають пропозиції стейкхолдерів, розробляють оновлений варіант ОНП, який презентують на розширеному засіданні кафедри (із запрошенням здобувачів та зовнішніх стейкхолдерів), (протокол №12 від 24.05.2021р.), потім проект погоджується та затверджується методичною комісією факультету (протокол №5 від 01.06.2021р.), вченою радою факультету (протокол №8 від 01.06.2021р.) та вченою радою ЛНАУ(протокол №8 від 25.06.2021). Останній перегляд був у травні-червні 2021р., у дію ОНП 2021р. було впроваджено з 1.10.2021р. При розробленні оновленого варіанту ОНП враховувались пропозиції здобувачів за результатами анкетного опитування (<https://cutt.ly/IUb51vL>, <https://cutt.ly/oUb53Qq>); рекомендації НПП (Л. Черевко); рецензентів від академічного середовища (Г. Колодійчук) та представників бізнесу (Гончаренко Л., Мороз Д., Келеберда Т.), наданні в рецензіях. У цілому ЕГ підтверджує, що ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП. Разом з тим, ЗВО не оприлюднює зведені пропозиції усіх груп стейкхолдерів, не забезпечує публічне громадське обговорення, не надає відповіді стейкхолдерам про результати їх врахування (зворотній зв'язок).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур у сфері забезпечення її якості освітнього процесу через наявність свого представника у складі робочої групи з розроблення ОНП (Колодій І.В.); через участь здобувачів в оцінюванні якості реалізації ОНП та якості викладання на ОНП; через комунікації гаранта та робочої групи з розроблення ОНП із здобувачами. Процедури опитування здобувачів регламентуються "Положенням про організацію та проведення опитування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших стейкхолдерів в ЛНАУ" (<https://cutt.ly/fUb6vAe>). Здійснювалось опитування в 2020 та 2021 рр. (<https://cutt.ly/IUb51vL>, <https://cutt.ly/oUb53Qq>), його результати було оприлюднено на офіційному сайті ЗВО та обговорено на засіданні кафедри. За результатами опитування та інших комунікацій із здобувачами до ОНП було внесено зміни: розроблено нові вибіркові ОК "Програмування бізнес-розвитку громад" (пропозиція Т. Келеберди),

“Управління землекористуванням”, “Збалансований розвиток природокористування”, “Світове сільськогосподарське виробництво” (пропозиції з анкетного опитування здобувачів ОНП); збільшено з 3-х до 4-х кількість вибіркових ОК та відповідно збільшено обсяг ОНП до 59 кредитів ЄКТС; розширено можливості інтернаціоналізації ОНП через прийняття рішення про обов’язковість для здобувачів з або 4 року навчання проходження стажування в країні ЄС; удосконалено механізм комунікацій з здобувачами (створення групи у соціальних мережах). Студентське самоврядування у ЛНАУ функціонує на основі “Положення про студентську самоврядну організацію “Основа” (<https://cutt.ly/iUb6MYe>), і бере участь у процедурах забезпечення якості, зокрема його представники входять до складу вчених рад університету та факультету, але представники здобувачів ОНП “Менеджмент” до його складу не входять. Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених ЛНАУ діє на підставі “Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ЛНАУ” (<https://cutt.ly/EUnqaEu>), і здійснює підтримку наукової діяльності та наукових заходів здобувачів, але представники ОНП, яка акредитується, не є його учасниками.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об’єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці беруть безпосередню участь в розробленні та періодичному перегляді ОНП шляхом рецензування ОНП: старший менеджер із зв’язків з громадськістю ТзОВ “Агро ЛВ Лімітед”, к.е.н. Мороз Д.В.; заступник директора департаменту агропромислового розвитку Львівської обласної державної адміністрації Гончаренко Л.В.; Добротвірський селищний голова к.е.н. Келеберда Т. ЕГ встановлено, що пропозиції партнерів-роботодавців, що були враховані в оновленій версії ОНП: модернізація змісту ОК “Соціально-економічний розвиток сільських територій”, ОК “Управління людським капіталом” (Мороз Д.В.); запропонована вибіркова ОК “Дорадництво у сфері агробізнесу” (Гончаренко Л.В.); наповнення змісту ОК “Кооперація в агропромисловому комплексі”, ОК “Соціально-економічний розвиток сільських територій”, ОК “Програмування бізнес-розвитку громад”. Так як ОНП третього рівня забезпечують підготовку НПП, менеджмент ЗВО в особі ректора, проректорів, декана проводять заходи, що спрямовані на забезпечення якості ОНП, її постійного системного розвитку та залучають випускників до роботи в ЛНАУ. Результативність роботи стейкхолдерів над формуванням ОНП відображені у змінах і доповненнях, які відображено у новій редакції ОНП. Під час віде-озустрічі з роботодавцями було зафіксовано, що вони поінформовані щодо можливості внесення пропозицій до змісту ОНП та форм і методів співпраці із ЛНАУ. Для вдосконалення якості ОНП та врахування пропозицій стейкхолдерів на системній основі ЕГ рекомендує до складу групи розробників включити представника роботодавця.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час відео-зустрічей ЕГ встановлено, що до здобувачів доводиться інформація про можливість реалізації кар’єрного шляху в ЛНАУ. В університеті функціонує Рада випускників ЛНАУ (<https://cutt.ly/lUnwzYI>), яка відслідковує кар’єрний шлях, комунікує із випускниками, веде групи у соціальних мережах та запрошує їх на університетські заходи. Основний захід в ЛНАУ для випускників - Зустріч з випускниками (<https://cutt.ly/cUnw7QQ>, <https://cutt.ly/tUnefID>, <https://cutt.ly/ZUnek8B>). ОНП акредитується вперше, але її випускник 2020 р. - Келеберда Т. обіймає посаду Добротвірського селищного голови, активно долучається до удосконалення ОНП, рецензування її змісту, до стратегічної співпраці з випусковою кафедрою, бере участь у заходах, що організовує ЛНАУ.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ЛНАУ функціонує відповідно до “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЛНАУ” (<https://cutt.ly/bUnaot8>). За результатами відео-зустрічей ЕГ констатує, що внутрішня Система забезпечення якості забезпечує реагування на виявлені недоліки в ОНП та їх усунення. До забезпечення якості залучаються усі рівні ієрархії у системі менеджменту: вчена рада та ректорат (стратегічний рівень) формує політику, затверджує та впроваджує нормативне забезпечення, вносить зміни та затверджує ОНП, заслуховує питання пов’язані з моніторингом якості наукового та навчального процесів. Кафедра менеджменту ім. проф. Є.В. Храпливого (локальний рівень), на якій реалізується ОНП, здійснює організаційні питання актуалізації змісту ОНП та її розвитку, розроблення та оновлення навчально-методичних матеріалів ОК. Процедурні моменти, обговорення ОНП, комунікація із здобувачами та стейкхолдерами є повноваженнями гаранта та проектної групи ОНП. До компетенцій навчально-методичного відділу забезпечення якості належить реалізація заходів у сфері моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, питання забезпечення академічної доброчесності, формування груп забезпечення якості реалізації освітніх програм. Організаційні питання щодо діловодства, комунікацій із здобувачами покладено на відділ аспірантури та докторантури. У межах розвитку та удосконалення ОНП було реалізовано такі заходи: моніторинг міжнародного та національного досвіду для вдосконалення ОНП; розроблення ОНП редакцій 2017-2021 рр, НПП; сформовано робочі програми та сила буси ОК; проведено опитування здобувачів щодо якості ОНП та узагальнено результати; налагоджено комунікації та залучено роботодавців до удосконалення ОНП. Для реалізації “Положення про організацію та проведення опитування здобувачів вищої освіти, науково-

педагогічних працівників та інших стейкхолдерів в ЛНАУ” (<https://cutt.ly/rUnh7SX>) повною мірою, забезпечити анкетування усіх груп стейкхолдерів (випускників, роботодавців, НПП).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП акредитується вперше, а отже не має зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитаційних експертиз. При розробці ОНП “Менеджмент” у 2021 р. взято до уваги результати проходження акредитацій ОНП підготовки докторів філософії за іншими спеціальностями в ЛНАУ, зокрема, враховано: ОК “Педагогічна практика” перенесено на 5 семестр та збільшено її обсяг до 3-х кредитів ЄКТС, залучено роботодавців до удосконалення та рецензування ОНП, прийнято рішення про обов’язковість міжнародного стажування для аспірантів, удосконалено склад вибіркового ОК та зміст обов’язкових та вибіркового ОК, удосконалено наповнення та процес використання платформи MOODLE у реалізації освітньої складової ОНП, відредаговано фокус та особливості ОНП, підвищено показники наукової діяльності НПП тощо. Результати акредитації ОП різних рівнів (у т.ч. підготовки доктора філософії) та виявлені під час акредитаційних експертиз недоліки, розглядалися на вченій раді університету (протоколи №3 від 02.12.2020р., №2 від 30.09.2021р., <https://cutt.ly/iUnjUfD>). За результатами розгляду питань розроблено програму заходів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час відео-зустрічей ЕГ встановлено, що система внутрішнього забезпечення якості охоплює процедури, що спрямована на формування та реалізацію конкурентоспроможних ОНП, які відповідають потребам здобувачів, ринку праці, аграрної сфери тощо, відображають специфіку ЗВО, постійно вдосконалюються та відповідають Стратегії ЛАНУ, його внутрішнім положенням, іншим нормативним документам та передбачає ефективний розподіл функцій та відповідальності щодо здійснення процесів забезпечення якості. Діяльність гаранта та групи забезпечення, кафедри, деканату, ректорату, всіх служб та підрозділів спрямовані на забезпечення якості ОНП, її реагування на зовнішні виклики, на прояв внутрішніх резервів та потреб стейкхолдерів. Питання удосконалення ОНП обговорювались на науково-практичній конференції “Інноваційні технології в освіті”; в рамках XXII Міжнародного науково-практичного форуму “Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій” (<https://cutt.ly/OUnPNx6>). Для розвитку ОНП використовується досвід учених, набутий під час підготовки докторів і кандидатів наук, розгляду їхніх дисертацій у спеціалізованій вченій раді Д 36.844.02 ЛНАУ, в разових спеціалізованих вчених радах (<https://cutt.ly/GUnP42E>, <https://cutt.ly/uUnAwNB>). В цілому, ЕГ підтверджує, що в академічній спільноті ЛНАУ сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЛАНУ сформована внутрішня система забезпечення якості, розроблено нормативні документи у сфері якості. Визначена загальноуніверситетська політика розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП з урахуванням зауважень і пропозицій стейкхолдерів. ЕГ відмітила позитивну практику залучення роботодавців до рецензування ОНП та здобувачів - до розроблення та перегляду ОНП. Не зважаючи на первинну акредитацію ОНП, ЗВО враховує зауваження та пропозиції сформульовані під час акредитаційних експертиз інших ОНП та ОПП. У ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному вдосконаленню ОНП та освітньо-наукової діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

До складу робочої групи із реалізації ОНП не входять стейкхолдери від бізнесу. Рекомендовано залучити до робочої групи із реалізації ОНП (на постійній основі за згодою) представника зовнішніх стейкхолдерів з представників роботодавців (бізнесу або публічного сектору). Не здійснюється анкетування усіх груп стейкхолдерів ОНП. Рекомендовано забезпечити анкетування усіх груп стейкхолдерів (випускників, роботодавців, НПП) у межах системи забезпечення якості ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Проведений аналіз наданих документів та відео-зустрічі з фокус-групами дали можливість встановити, що ОНП “Менеджмент” та освітня діяльність за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти має відповідний рівень узгодженості за підкритеріями 8.2, 8.4, 8.6, 8.7, та у цілому відповідає Критерію 8 з невеликими за підкритеріями 8.1, 8.3, 8.5, що можуть бути усунені у короткостроковій перспективі.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативне регулювання прав та обов’язків усіх учасників освітнього процесу відбувається на основі правил і процедур, що містяться в “Статуті”, “Колективному договорі”, “Правилах внутрішнього трудового розпорядку” та “Положенні про організацію освітнього процесу”. Вони розміщені на сторінці “Установчі документи” (<https://cutt.ly/wUoqJxl>). Також у ЗВО окремо визначено регулювання прав та обов’язків на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, що містяться в “Положенні про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук”, а також у “Положенні про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії”. Вони розміщені на сторінці “Аспірантура та докторантура” (<https://cutt.ly/AUoe6Wk>). Всі наведені документи є доступними на сайті ЗВО, вони є чіткими та зрозумілими для учасників освітнього процесу. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було підтверджено їхню поінформованість зазначеними правилами і процедурами.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОНП за 2021 р. опубліковано на сторінці “Аспірантура та докторантура” (<https://cutt.ly/AUoe6Wk>). Зауваження та пропозиції на сайті ЗВО запропоновано надсилати на електронну пошту. Результати громадського обговорення у вигляді зведеної таблиці пропозицій та зауважень на сайті ЗВО відсутні. На запит ЕГ було надано документ з переліком змісту пропозицій до проекту ОНП та результатами їх розгляду.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сторінці “Аспірантура та докторантура” опубліковано ОНП за 2016 - 2021 рр., а також силабуси всіх ОК (<https://cutt.ly/AUoe6Wk>). Обсяг оприлюдненої інформації є достатнім для того, щоб забезпечити поінформованість щодо цілей та змісту підготовки за ОНП потенційних вступників та роботодавців.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На окремій сторінці “Аспірантура та докторантура” містяться документи з чітко та зрозуміло викладеними правилами і процедурами, що регулюють права та обов’язки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. На тій же сторінці для заінтересованих сторін та суспільства розміщена ОНП, а також силабуси всіх ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутня можливість перегляду на сайті ЗВО результатів громадського обговорення проекту ОНП, що мають включати пропозиції та зауваження стейкхолдерів, задля інформування заінтересованих сторін про зміст оновлення

проекту ОНП. Рекомендовано створити можливість публікації у відкритому доступі результатів громадських обговорень, де буде зазначено у вигляді таблиці врахування пропозицій та зауважень наданих стейкхолдерами для покращення проекту ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП загалом відповідає вимогам підкритеріїв 9.1 та 9.3. Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими, а також доступні на сайті ЗВО. Оприлюднено ОНП та силабуси всіх ОК. Водночас за підкритерієм 9.2 наявна часткова відповідність. Проект ОНП для прийому пропозицій та зауважень розміщений у відкритому доступі, проте відсутня можливість перегляду результатів громадського обговорення. Як підсумок, ОНП загалом відповідає визначеному критерію В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Вивчення ЕГ змісту ОНП “Менеджмент”, ОК та ПРН, а також напрямів наукових досліджень керівників та тематики дисертаційних робіт здобувачів, дозволяє зробити висновки, що зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів. ОНП “Менеджмент” передбачає чотири складові (відповідно до п.27 Постанови КМУ №261), зокрема: 1) освітня складова, що формує глибинні знання зі спеціальності 073 “Менеджмент” (3 нормативні ОК: ОК “Сучасні концепції менеджменту”, ОК “Управління людським капіталом”, ОК “Менеджмент економічної безпеки”; 2) освітня складова, що дозволяє оволодіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (1 нормативна ОК: ОК “Філософія науки”; 3) освітня складова з набуття універсальних навичок дослідника (3 нормативні ОК “Організація наукової діяльності”, ОК “Інформаційні технології в наукових дослідженнях”, ОК “Право інтелектуальної власності”; 4) освітня складова, що формує мовні компетентності іноземною мовою (1 нормативна ОК “Наукова іноземна мова”). Окрім того, в обов'язковій частині ОНП “Менеджмент” передбачено ОК “Психологія і педагогіка вищої школи” та ОК “Педагогічна практика”. Про відповідність змісту ОНП науковим інтересам здобувачів свідчить наступне: Колодій І.В. тема “Організаційно-економічні засади антикризового управління у сільськогосподарських підприємствах” дотична нормативній ОК “Сучасні концепції менеджменту” та вибірковою ОК “Економічна безпека соціально-економічних систем”, ОК “Соціально-економічний розвиток сільських територій”; Великий Р.І. тема “Управління конкурентоспроможністю фермерських господарств” дотична нормативній ОК “Сучасні концепції менеджменту” та вибірковою ОК “Моделі аграрної економіки”, ОК “Організація ринку сільськогосподарської економіки”; Клецик В.І. тема “Вдосконалення внутрішньої системи управління сільськогосподарськими підприємствами” дотична нормативній ОК “Сучасні концепції менеджменту” та ОК “Менеджмент економічної безпеки”; Роголя Б.Т. тема “Бізнес - середовище територіальних громад” дотична ОК “Сучасні концепції менеджменту” та ОК “Менеджмент економічної безпеки”. Дисертаційні дослідження здійснюються в рамках наукових шкіл (<https://cutt.ly/LUxSruM>).

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Під час відео-зустрічей з'ясовано, що розподіл здобувачів та їх закріплення за науковими керівниками відбувається відповідно до напрямів дослідження та наукових інтересів керівників. ЕГ встановлено дотичність наукових досліджень здобувачів напрямам досліджень їх наукових керівників (інформація надана на запит ЕГ), зокрема: тема здобувача Колодій І.В. “Організаційно-економічні засади антикризового управління у сільськогосподарських підприємствах” та тема здобувача Клецик В.І. “Вдосконалення внутрішньої системи управління сільськогосподарськими підприємствами” відповідає напрямку досліджень наук. керів. к.е.н., доц. Ковалів В.М. (<https://cutt.ly/fUxL2dX>), який має дотичні публікації у закордонних та вітчизняних виданнях та у 2007 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня к.е.н. на тему “Вдосконалення кредитних взаємовідносин сільськогосподарських підприємств з банками”; тема здобувача Великого Р.І. “Управління конкурентоспроможністю фермерських господарств” відповідає напрямку досліджень наук. керів. д.е.н., проф. Гнатишин Л.Б. (<https://cutt.ly/yUxXs9i>), яка має дотичні публікації у закордонних та вітчизняних виданнях та у 2018 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня д.е.н. на тему “Відтворення виробничого потенціалу фермерських господарств”; тема здобувача Роголя Б.Т. “Бізнес - середовище територіальних громад” відповідає напрямку досліджень наук. керів. д.е.н., проф. Губені Ю.Е. (<https://cutt.ly/YUcQQyt>), який має дотичні публікації у закордонних та вітчизняних виданнях та у 2005 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня д.е.н. на

тему “Розвиток аграрної реформи і аграрної політики у Чеській Республіці у постсоціалістичний період”. Активна наукова діяльність гаранта, професорів кафедри, а також, групи забезпечення ОНП, формує передумови для створення одноразової спецради для захисту дисертацій. За ОНП “Менеджмент” у ЗВО захищено 1 дисертацію на здобуття ступеня доктора філософії спеціальності 073 “Менеджмент” (Келеберда Т.В. на тему “Організація кооперативних відносин на селі”, <https://cutt.ly/pUcRfyK>). Під час відео-зустрічей зі здобувачами, вони підтвердили наявність персоніфікованого підходу до вибору теми дисертації в межах спеціальності 073 “Менеджмент”, наукових шкіл (<https://cutt.ly/LUxSruM>), наукових здобутків керівників та враховуючи побажання здобувачів щодо напрямів наукового пошуку та структурного змісту роботи.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЕГ встановлено, що з метою досягнення ПРН ОНП “Менеджмент” забезпечує здобувачам широкі організаційні та матеріальні можливості для проведення та апробації результатів наукових досліджень. Зокрема, на кафедрі менеджменту імені проф. Є.В. Храпливого функціонує музей проф. Є. Храпливого, навчально-методичний кабінет ім. д.е.н., проф. П.С. Березівського (каб. 324), навчально-методичний кабінет ім. д.е.н., проф. В.Г. Галанця. В каб. 324 розроблено й оформлено стенди, створено комп'ютерний клас кафедри (6 ноутбуків) з відповідним програмним забезпеченням професійного спрямування. Навчальні приміщення також обладнані проекторами. У ЛНАУ є можливість користуватися ліцензованими продуктами Microsoft (<https://cutt.ly/9Ua6IRo>), зокрема власники корпоративної пошти мають доступ до Microsoft 365 та Moodle, серед програмного забезпечення у навчальному процесі також використовується: Excel, Word, Class Notebook, Delve, Forms, Planner, Power Apps, Power BI, PowerPoint, Project, SharePoint, Sway, Whiteboard, ODOO, Customer Relationship Management, PLM, OneDrive, Teams, Бітрікс24, Офіс, CRM, М.Е.Дос, BAS 1С: Підприємство (<https://cutt.ly/iUcAYRb>, <https://cutt.ly/OUcSUyT>). Комп'ютери підключені до мережі інтернет, у навчальних корпусах, гуртожитках є вільний доступ до Wi-Fi. У ЗВО функціонує Новаційний центр (<https://cutt.ly/WUcLjNH>), і сприяє впровадженню досягнень науково-технічного прогресу в основних, переробних та обслуговуючих галузях агропромислового виробництва через: 1) розробку стратегічних, оперативних планів, бізнес-планів розвитку підприємств та сільських територій; 2) надання консалтингових послуг сільськогосподарським товаровиробникам; 3) навчання фермерів, керівників та фахівців приватних агроформувань та мешканців села майстерності агробізнесу; 4) реалізацію міжнародних програм післяприватизаційної підтримки розвитку агроформувань у регіоні. Під час відео-зустрічі НПП та здобувачі підтвердили наявність літератури, необхідної для опанування ОНП “Менеджмент”, наявність доступу до баз Scopus та Web of Science, електронного каталогу. Станом на 01.12.2020р. загальний документний фонд бібліотеки університету налічує 546321 примірників (с.72, <https://cutt.ly/DUcF2qC>). У ЛНАУ здійснюється випуск наукових журналів дотичних до спеціальності 073 “Менеджмент”, а саме: Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК, Науковий журнал ЛНАУ “Аграрна економіка”. Здобувачі беруть участь у конференціях, круглих столах, вебінарах, тренінгах, в органах управління ЛНАУ тощо (<https://cutt.ly/gUcKNvG>, <https://cutt.ly/BUcK4um>). Зазначене сприяє реалізації ОК, досягненню ПРН щодо набуття компетентностей з дослідницької діяльності, розуміння системно-синергетичного підходу до розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності в сфері менеджменту.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

ЛАНУ у межах реалізації “Стратегії інтернаціоналізації ЛНАУ” (<https://cutt.ly/1UnVoYO>) забезпечує можливості для долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти. Координацію діяльності з інтернаціоналізації, розвитку міжнародних зв'язків, долучення аспірантів до міжнародного академічного простору покладено на відділ міжнародних зв'язків, до повноважень якого належить надання консультативної та організаційної допомоги здобувачам щодо участі в програмах академічної мобільності, міжнародних грантових проєктах тощо. ЗВО налагоджує активно міжнародні зв'язки, маючи угоди із 50 міжнародними партнерами (<https://cutt.ly/EUnBQ7B>). У межах реалізації договорів здійснюються міжнародні стажування НПП, що забезпечують реалізацію ОНП (Яців І.Б., Черевко Г.В., Тригуба А.М., Городецька Н.Г., Микитюк О.М., Гнагишин Л.Б., Сиротюк Г.В.); міжнародне стажування здобувачів (здобувач Колодій І.В.); наявність у НПП та керівників здобувачів профілів та публікацій у наукометричних базах Скопус (Яців І.В., Ковалів В.М., Тригуб А.М. та ін); участь викладачів у міжнародних грантових дослідженнях (доц. Сиротюк Г.В.); участь у міжнародних зарубіжних конференціях НПП (Яців І.В., Ковалів В.М., Тригуб А.М., Губеня Ю.М., Черво Г.В., Наконечний Р.А., Добровольська С.Р.) та здобувачів (Колодій І.). ЛНАУ є учасником програм міжнародної мобільності, що реалізується згідно “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність” (<https://cutt.ly/QUnBDZM>), зокрема за програмою ЄС ERASMUS+, проте здобувані ОНП “Менеджмент” не залучені до проєкту. Інформація про можливості участі аспірантів у міжнародних програмах і проєктах доступна на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/9UnBBoo>). ЕГ стверджує, що забезпечення дослідницької та наукової складової ОНП реалізується через виступи на конференціях за кордоном, публікації у міжнародних виданнях, участь у проєктах міжнародної академічної мобільності тощо здійснюється на недостатньому рівні. На думку ЕГ, ЗВО необхідно активізувати роботу щодо залучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти, зокрема забезпечити їх участь у міжнародних конференціях, міжнародних грантових програмах, продовжувати роботу у напрямку забезпечення міжнародного стажування здобувачів.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Усі наукові керівники та аспіранти беруть участь у виконанні міжкафедральної НДР факультету управління, економіки та права на 2021-2025 рр. “Механізми забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектора економіки та сільських територій” (номер держреєстрації 0121U108898). Основні результати виконання науково-дослідних досліджень аспірантів та їх наукових керівників представлено у звіті ректора університету (<https://cutt.ly/HUnNa7r>), де за економічним факультетом у 2020 р. закріплено 17 наукових заходів. Керівники аспірантів Ковалів В.М., Гнатишин Л.Б., Губені Ю.Е. були виконавцями НДР на замовлення суб'єктів підприємницької діяльності, результати виконання яких підтверджені актами про впровадження. НПП Губені Ю.Е. та Яців І.Б. брали участь в організації соціологічного дослідження “Економічна реформа - очима села: 20 років потому” (<https://cutt.ly/FUNnif>). Усі наукові керівники за останні роки опублікували праці у виданнях, включених у міжнародні наукометричні бази даних Scopus та Web of Science. Проте ЕГ констатує, що забезпечення та реалізація дослідницької складової на ОНП за спеціальністю 073 “Менеджмент” через участь у спільних дослідницьких проектах, здійснюється на недостатньому рівні та рекомендує активізувати даний напрям роботи і залучати здобувачів.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ЛАНУ регламентовано “Положенням про академічну доброчесність у ЛАНУ” (<https://cutt.ly/VUnNDoM>). НПП, що забезпечують реалізацію ОНП та здобувачі ознайомлені з внутрішніми документами та інструкційними матеріалами, рекомендаціями МОН України щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових працях (<https://cutt.ly/8UnN6bY>). Ознайомлення здобувачів із принципами доброчесності відбувається під час роботи з науковими керівниками при реалізації наукової складової ОНП та та всіма НПП під час реалізації освітньої складової. Питання дотримання вимог академічної доброчесності є предметом обговорень на засіданнях кафедри та вченої раді факультету (<https://cutt.ly/YUnoeYj>) на вченій раді університету (<https://cutt.ly/xUnobc8>, <https://cutt.ly/RUnoQTn>). ЗВО оприлюднює на офіційному сайті дисертації здобувачів ступеня доктора філософії (<https://cutt.ly/ZUnoTKb>). Перевірка на плагіат дисертаційних робіт та наукових статей здобувачів і НПП здійснюється з використанням програмного продукту Strikerplagiarism.Com ТзОВ “Плагіат”, м. Львів. Положенням про академічну доброчесність ЛНАУ передбачено низку покарань за порушення академічної доброчесності, серед яких - позбавлення права обіймати визначені посади та керувати роботами аспірантів. Фактів виявлення академічної недоброчесності серед НПП та здобувачів не зафіксовано. ЕГ рекомендує більш активно проводити популяризацію доброчесності (семінари, вебінари, круглі столи) для протидії порушень принципів доброчесності; забезпечити повномасштабну технічну перевірку усіх видів наукових робіт здобувачів та НПП; сформувати процедури аналізу звітів з перевірки робіт на наявність текстових запозичень та встановлення плагіату.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Дисертаційні дослідження здійснюються в рамках наукових шкіл. За ОНП “Менеджмент” у ЗВО захищено 1 дисертацію на здобуття ступеня доктора філософії спеціальності 073 “Менеджмент”. ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів, забезпечує їх підготовку до дослідницької та викладацької діяльності за спеціальністю. Розподіл здобувачів та їх закріплення за науковими керівниками відбувається відповідно до напрямів дослідження та наукових інтересів керівників. ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП “Менеджмент” можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Недостатня залученість здобувачів до міжнародних наукових проектів, дослідницьких грантів та програм академічної мобільності. Рекомендовано збільшити активність у формуванні проектних пропозицій в міжнародних та європейських грантових програмах та залучати здобувачів ОНП “Менеджмент” до участі. Забезпечити активізацію використання існуючого потенціалу внутрішньо української та міжнародної співпраці ЛНАУ для забезпечення зростання мобільності аспірантів ОНП “Менеджмент”. Забезпечення та реалізація дослідницької складової на ОНП через участь у спільних дослідницьких проектах, здійснюється на недостатньому рівні. Рекомендовано залучати здобувачів до виконання дослідницьких проектів та комерціалізації їх результатів.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Проведений аналіз наданих документів та відео-зустрічі з фокус-групами дали можливість встановити, що ОНП "Менеджмент" та освітня діяльність за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти має відповідний рівень узгодженості за підкритеріями 10.1, 10.2, 10.3, та у цілому відповідає Критерію 10 з недовіками за підкритеріями 10.4, 10.5, 10.6, що можуть бути усунені.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Гавловська Наталія Іванівна

Члени експертної групи

Босовська Мирослава Веліксівна

Лесюк Владислав Станіславович